

GENDER CONSULTING

Závěrečná zpráva

Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v Praze 22 realizované v měsících červen-srpen 2014

Realizátor projektu „Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v Praze 22“:

GENDER Consulting, s.r.o.

IČ: 24251844

U Říčanky 1108/15

Praha 10 – Uhřetěves

104 00

www.genderconsulting.cz

Zpracovala: Mgr. Kateřina Kaňoková

Oponentka: Mgr. Jana Klampflová

Projekt „Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v Praze 22“ je financován z rozpočtu Hlavního města Prahy. Jedná se o realizaci, analýzu a vyhodnocení dotazníkové akce v rámci komunitního plánování sociálních služeb v Praze 22. Mapování proběhlo prostřednictvím dotazníkové akce pod názvem: „Jak zlepšit život rodinám: dětem a mládeži, seniorům a osobám se zdravotním postižením v Praze 22?“, a to v červnu až srpnu 2014.

Poděkování

Chceme tímto poděkovat všem aktivním účastníkům a účastnicím dotazníkového šetření, zaměstnancům a zaměstnankyním Úřadu MČ Prahy 22, kteří a které se Dotazníkového šetření zúčastnili a svými postřehy tak přispěli ke vzniku Závěrečné zprávy.

Děkujeme tajemnici ÚMČ Prahy 22, Ing. Olze Jandové a pracovnícím odboru Sociálních věcí a zdravotnictví, jmenovitě pak Mgr. Zdeňce Žaludové – vedoucí odboru a paní Evě Roupcové, zodpovědné za komunitní plánování, které v průběhu dotazníkového šetření zajistily bezchybnou komunikaci a organizaci schůzek.

OBSAH

I. Komunitní plánování jako klíčový prvek prorodinné politiky.....	4
II. Proces komunikace s Úřadem MČ Prahy 22	5
III. Metodologie	6-9
III.1. Specifikace vzorku respondentů a respondentek.....	10-19
IV. Analýza části A: Rodina, děti a mládež.....	20
IV.1. Analýza jednotlivých oblastí.....	20-38
V. Analýza části B: Senioři a osoby se zdravotním postižením.....	39
V.1. Analýza jednotlivých oblastí.....	39-58
VI. Shrnutí.....	59-60
VII. SWOT analýza.....	61

I. Komunitní plánování jako klíčový prvek prorodinné politiky

V současné době se do popředí zájmu měst a obcí dostává tzv. prorodinná politika, což je politika „proobčanská“, která podporuje rodinu v nejširším slova smyslu a kam se řadí všichni obyvatelé: rodiče, děti a mládež, senioři, osoby se zdravotním postižením, menšiny.

Prorodinná politika je politika průřezová, zastřešující všechny ostatní oblasti, jako jsou např.: doprava, zdravotnictví, bydlení, školství, výstavba a územní plánování, kultura apod. Strategie, plánování i rozpočty měst a obcí by se měly v ideálním případě dělat tzv. „prorodinnou optikou“, která v sobě zahrnuje prvky rovných příležitostí i diverzity. Tato politika veškerá rozhodnutí činí s vědomím toho, jaký konkrétní dopad má dané rozhodnutí na jednotlivé skupiny obyvatel.

Prorodinná politika je klíčová pro místní komunitu, protože:

- ✓ je důležité posilovat lokální kvality života, identity a participace
- ✓ je důležité propojit poptávku a potřeby s nástroji a institucemi místní správy
- ✓ je nutné vytvářet zázemí pro realizaci aktivit obyvatel a podporovat aktivity „zdola“ s pozitivním dopadem na rozvoj místních vztahů
- ✓ je důležité podporovat interakce a sociální kontakt různých skupin obyvatel
- ✓ je důležité stimulovat informační dvousměrnost a interakci správy města a obyvatel a rozvíjet jejich důvěru
- ✓ je důležité zapojit rodiny/obyvatele do rozvoje a utváření města a života v něm
- ✓ je důležité podpořit aktivní životní styl, kulturu a propojit rodinnou, sportovní a občanskou aktivitu

Komunitní plánování je klíčovým prvkem prorodinné politiky. Jedná se o zkušenostmi prověřenou a rozpracovanou metodu¹, v rámci které se zapojují do diskuze místní občané, kteří reprezentují názory, potřeby a náměty široké veřejnosti. Komunitní plánování sice spěje k všeobecnému přijetí komunitního plánu jako výsledku vzájemné dohody, nicméně tímto proces nekončí. Cykličnost procesu, opakované zabývání se problematikou a stále vyhodnocování je nedílnou součástí této metody. Jedině tak je možné sledovat, analyzovat a rozvíjet sociální služby v jednotlivých městech a obcích.

¹ Rada MČ Praha 22 se do procesu komunitního plánování sociálních služeb přihlásila svým usnesením č. 55 ze dne 9.3. 2005. V tomto usnesení Rada MČ schválila principy komunitního plánování.

II. Proces komunikace s úřadem MČ Prahy 22 – zadavatelem projektu „Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v Praze 22“

GENDER Consulting, s.r.o. realizoval „*Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v Praze 22*“, zahrnující dotazníkovou akci: Jak zlepšit život rodinám: dětem a mládeži, seniorům a osobám se zdravotním postižením v rámci komunitního plánování sociálních služeb v Praze 22, a to v měsících červnu-srpnu 2014.

Cílem a smyslem tohoto projektu bylo zmapovat současný stav sociálních služeb a zjistit další potřeby obyvatel v této oblasti. Aby proběhlo Mapování bezchybně a efektivně, je nezbytně nutná vstřícná komunikace mezi realizátorem projektu a organizací, pro kterou šetření probíhá.

Lze konstatovat, že se ÚMČ Prahy 22 v této fázi přípravy a následné realizace Mapování choval velice vstřícně. Kontaktní osobou za ÚMČ byla pracovnice odboru Sociálních věcí a zdravotnictví, paní Eva Roupcová, která má v kompetenci Komunitní plánování a jež vždy rychle reagovala na naše požadavky a poskytla vyžádané informace.

Shrnutí komunikačního a realizačního procesu:

- Květen 2014 - Pilotní schůzka k „Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v Praze 22“ v prostorách ÚMČ Prahy 22, za účasti Mgr. Zdeňky Žaludové – vedoucí odboru Sociálních služeb a zdravotnictví, Evy Roupcové – koordinátorky Komunitního plánování Prahy 22 a Mgr. Kateřiny Kaňokové - jednatelky firmy GENDER Consulting, s.r.o.
- Bezproblémové poskytnutí všech informací ze strany ÚMČ (spolupráce na podkladech pro dotazníky, apod.)
- Červen, červenec 2014 - realizace dotazníkového šetření
- Červenec, srpen 2014 – Realizace individuálních rozhovorů a 2 focus skupin

Postup u analýzy jednotlivých oblastí (mapující potřeby uživatelů/ek sociálních služeb v Praze 22)

- Název analyzované oblasti
- Co bylo v této sledované oblasti zjišťováno
- Zjištění a hodnocení
 - Tabulka a graf ke každé otázce, jež byla součástí dotazníku
- Komentář ze strany realizátora projektu
- Celkové shrnutí

III. Metodologie

Smyslem Závěrečné zprávy „Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v Praze 22“ je srozumitelnost s cílem vytvořit jasný přehled o všech analyzovaných oblastech, které mapovaly potřeby dvou stěžejních skupin: A) Rodinu, děti a mládež a B) Seniory a osoby se zdravotním postižením.

Již v roce 2005 vznikly v rámci rozvoje sociálních služeb v Praze 22² dvě pracovní skupiny, které se zaměřují na dvě klíčové cílové skupiny obyvatel:

1. pracovní skupina: Rodina, děti a mládež
2. pracovní skupina: Seniori a osoby se zdravotním postižením

Jako metody byly zvoleny:

a) Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je jednou z metod výzkumu veřejného mínění, na základě kterého se zjišťují potřeby, názory, chování, vlastnosti a znalosti sledovaných osob.

Dotazník³ byl vytvořen jednotně s možnostmi oddělených částí pro obě skupiny obyvatel. Jednalo se tedy o Dotazník 2v1. Chtěli, aby se mohli také lidé, vyplňující dotazník pro rodinu, děti a mládež vyjádřit k problematice seniorů a osobám se zdravotním postižením a naopak. Zároveň jsme Dotazník rozdělili na 2 části a lidé se tak mohli vyjadřovat k tématu, které je zajímavé.

Dotazník obsahoval celkem 31 otázek, z čehož prvních 10 otázek bylo totožných pro obě skupiny obyvatel, zde nám vyplynula identifikace a struktura vzorku respondentů/ek. Následovaly části A a B, které již byly zaměřeny cíleně na jednotlivé skupiny.

Část A dotazníku: Rodina dětí a mládež obsahovala celkem 10 otázek (č. 11-20)

Část B dotazníku: Seniori a osoby se zdravotním postižením obsahovala celkem 11 otázek (č. 21 – 31).

Otázky byly použity ve stejném složení, jako v roce 2008. V předstihu je dostali všichni členové/ky jednotlivých pracovních skupin a mohli se k nim vyjádřit. Výsledkem byla skutečnost, že se obě pracovní skupiny a také pracovnice odboru Sociální péče a zdravotnictví shodly na tom, že otázky v tomto dotazníku budou totožné s těmi, jež byly použity v roce 2008, a to pro jejich komplexnost, široký záběr i následnou možnost komparace výsledků.

Vytištěno a distribuováno bylo celkem 6.000 ks dotazníků, přičemž 5.200 ks bylo vloženo do Uhřetěveského zpravodaje č. 6/2014, zbývajících 800 ks byl rozdistribuován na jednotlivá distribuční místa⁴.

² Praha 22 zahrnuje tyto části: Uhřetěves, Kolovraty, Hájek, Pitkovice, Hájek, Nehvizdy..

³ Dotazník „Jak zlepšit život rodinám: dětem, mládeži, seniorům a osobám se zdravotním postižením v Praze 22?“ tvoří nedílnou součást této závěrečné zprávy

⁴ Seznam distribučních míst: Uhřetěves - ÚMČ Praha 22, vstupní hala, ZŠ U Obory, ZŠ Bří Jandusů, Zvoneček - ZČ Vachkova, MŠ Sluneční, MŠ U Nadýmače, DPS II – vestibul budovy, Lékárna U Krále Jiřího (Lékařský dům); Kolovraty: podatelna ÚMČ Kolovraty, Infocentrum, ZŠ Kolovraty, MŠ Kolovraty, DPS I

Vyplnění dotazníků

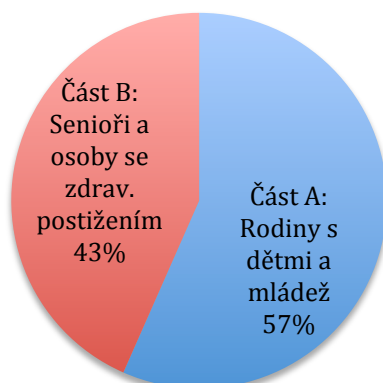
Dotazník vyplněn	Počet vyplněných dotazníků	%
Obě části A i B - Rodiny a Senioři	150	60%
Jen část A - Rodiny	77	31%
Jen část B - Senioři	24	10%
Celkem vyplněno	251	100%

Dotazníky – počet vyplnění jednotlivých částí A (Rodiny s dětmi a mládež) a B (Senioři a osoby se zdravotním postižením)

	Počet vyplněných dotazníků	%
Část A: Rodiny s dětmi a mládež	227	57%
Část B: Senioři a osoby se zdrav. postižením	174	43%
Celkem	401	100%

Počet vyplněných dotazníků

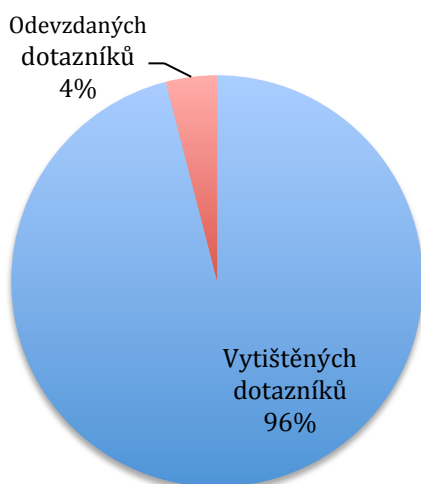

Návratnost dotazníků

Vzhledem k tomu, že Dotazníků bylo vytištěno a distribuováno v celkovém nákladu 6.000 ks a do sběrných boxů bylo vráceno 251 vyplněných dotazníků, jedná se o 4,2% návratnost. V tomto případě tedy nelze hovořit o reprezentativním výstupu, nicméně některá konstatování, náměty a připomínky se často opakovaly a jistě lze tedy tyto náměty brát v potaz či alespoň k nim přihlížet při dalším strategickém plánování sociálních služeb.

Vytištěných dotazníků	6 000
Odevzdaných dotazníků	251
Návratnost	4,2%

Návratnost

b) Individuální rozhovory

Individuální rozhovory ať už s poskytovateli, či uživateli mapované cílové skupiny jsou důležité pro to, abychom pochopili důležité organizační procesy a také jejich specifika fungování a abychom více pochopili potřebnost jednotlivých sociálních služeb.

Prvotní informace, které byly získány z dotazníkového šetření, bylo nezbytné rozšířit o individuální a tematicky zaměřené rozhovory s jednotlivými osobami, především zaměstnankyněmi MÚ Prahy 22, které se tematikou sociálních potřeb zabývají.

Kandidáti a kandidátky na rozhovory byli vybráni ze strany realizátora projektu..

c) Focus group

Metodu Focus group (skupinový rozhovor) lze definovat jako tematicky zaměřené rozhovory ve skupině, umožňuje vysledovat frekvenci reflektování určitých témat. Lze pozorovat individuální i skupinové reakce na různá témata.

V rámci této metody se realizátor projektu zaměřil na osobní zkušenosti, na individuální a skupinový názor na různá témata z oblasti sociálních služeb.

Proběhly celkem 2 focus groups – skupinové rozhovory, kterých se v součtu účastnilo 30 osob.

A část: Rodina, děti a mládež – účast 10 osob, rodiči malých dětí do 10 let věku

B část: Senioři a osoby se zdravotním postižením – účast 20 osob v rámci pravidelného setkání Klubu seniorů

III.1 Specifikace vzorku respondentů/ek

a) Struktura respondentů/ek podle pohlaví

Jak již bylo uvedeno výše, bylo odevzdáno celkem 251 dotazníků⁵. Z více než 80% dotazník vyplňovaly ženy.

1. Jste muž nebo žena?⁶

	Počet	%
ženy	208	82,87%
muži	43	17,13%
Celkem	251	100,00%

⁵ Je nutné zopakovat, že byt' byla návratnost dotazníků 251 ks, tak 150 respondentů vyplňovalo obě části Dotazníků (A i B), 77 respondentů vyplňovalo Dotazník s částí A (rodina) a 24 respondentů vyplňovalo Dotazník s částí B (senioři) – v konečném součtu tak bylo vyplněno celkem 227 Dotazníků části A: Rodina, děti a mládež a celkem 174 Dotazníků části B: Senioři a osoby se zdravotním postižením

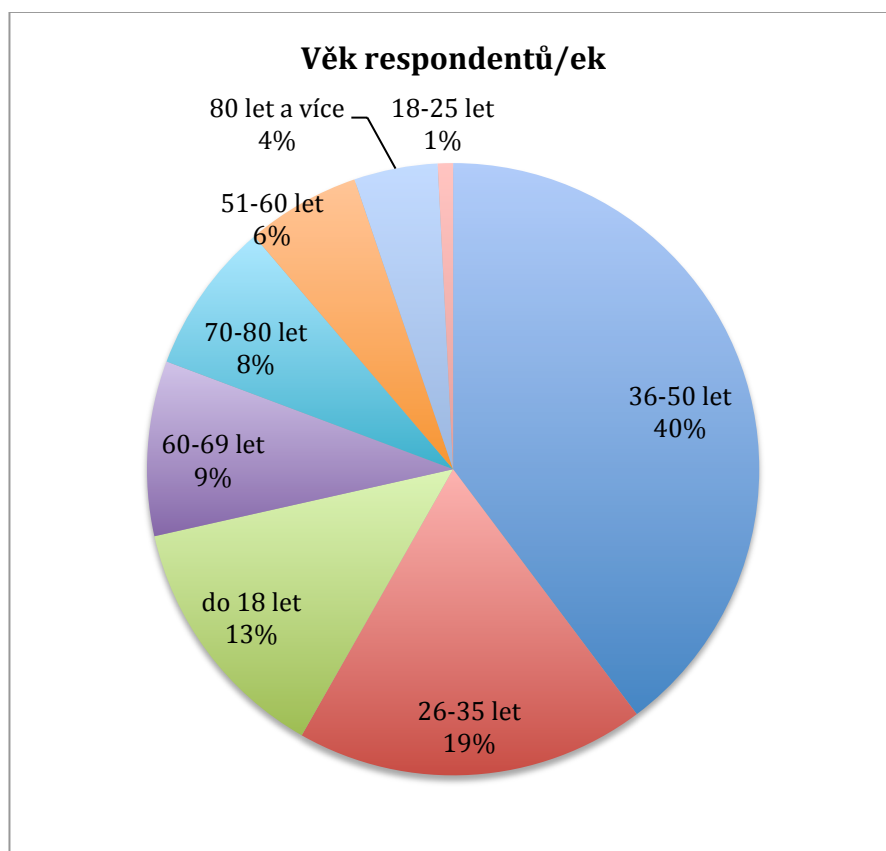
⁶ Každá otázka je očíslována stejně, jako v Dotazníku. Tabulka u každé otázky obsahuje vždy celkový počet respondentů/ek, který odpověděl na danou otázku a také počty a % u jednotlivých variant odpovědí

b) Struktura respondentů/ek podle věku

Věk respondentů/ek byl rozdělen do celkem 8 kategorií, přičemž nejvíce respondentů/ek bylo ve věku 36-50 let (jednalo se o celých 40%). Druhou silnou věkovou kategorií byla skupina osob ve věku 26-35 let (téměř 20%). Nejméně zastoupena byla věková kategorie 18-25 let.

2. Jaký je Váš věk?

	Počet	%
36-50 let	99	39,76%
26-35 let	46	18,47%
do 18 let	33	13,25%
60-69 let	23	9,24%
70-80 let	20	8,03%
51-60 let	15	6,02%
80 let a více	11	4,42%
18-25 let	2	0,80%
Celkem odpovědí	249	100,00%

c) Struktura respondentů/ek podle dosaženého vzdělání

Co se týká nejvyššího ukončeného vzdělání, nejpočetnější skupinu respondentů/tek tvoří vysokoškolsky vzdělané osoby, a to téměř 40%. Druhou silnou skupinu tvoří osoby středoškolsky vzdělané, jež jsou zastoupeny 32%. Nejméně zastoupena byla kategorie osob vyučených – bez maturity (13%).

3. Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

	Počet	%
vysokoškolské	90	38,14%
střední s matur. vč. vyššího odb.	76	32,20%
základní	39	16,53%
vyučen/ střední bez maturity	31	13,14%
Celkem odpovědí	236	100,00%

Nejvyšší dokončené vzdělání respondentů/ek

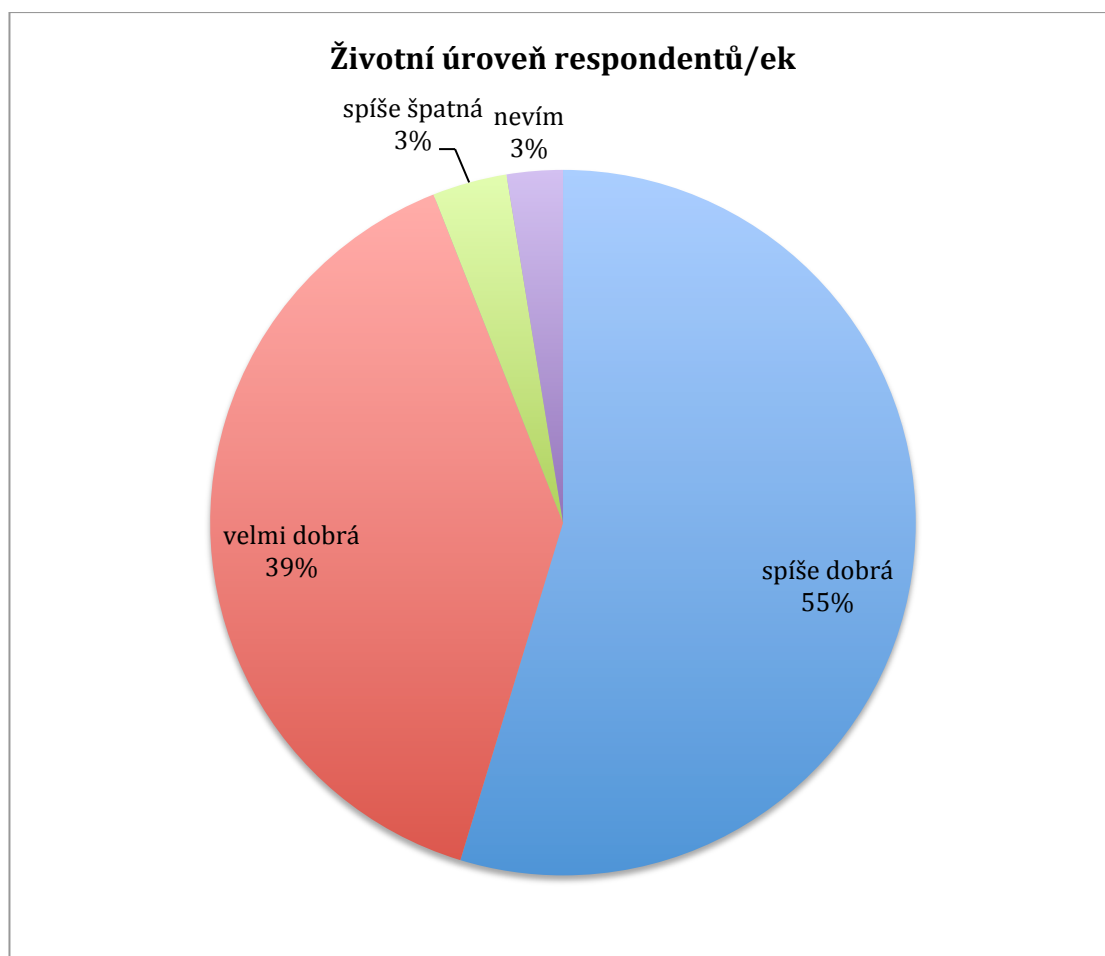

d) Životní úroveň domácnosti respondentů/ek

Součástí Dotazníku byla otázka hodnocení životní úrovně. Drtivá většina respondentů/tek považuje svoji životní úroveň za velmi dobrou a spíše dobrou. V součtu se jedná o 94%. Jen 3% respondentů/ek označila svoji životní úroveň jako spíše špatnou.

4. Jak byste hodnotil(a) životní úroveň Vaší domácnosti?

	Počet	%
spíše dobrá	128	54,70%
velmi dobrá	92	39,32%
spíše špatná	8	3,42%
nevím	6	2,56%
Celkem odpovědí	234	100,00%

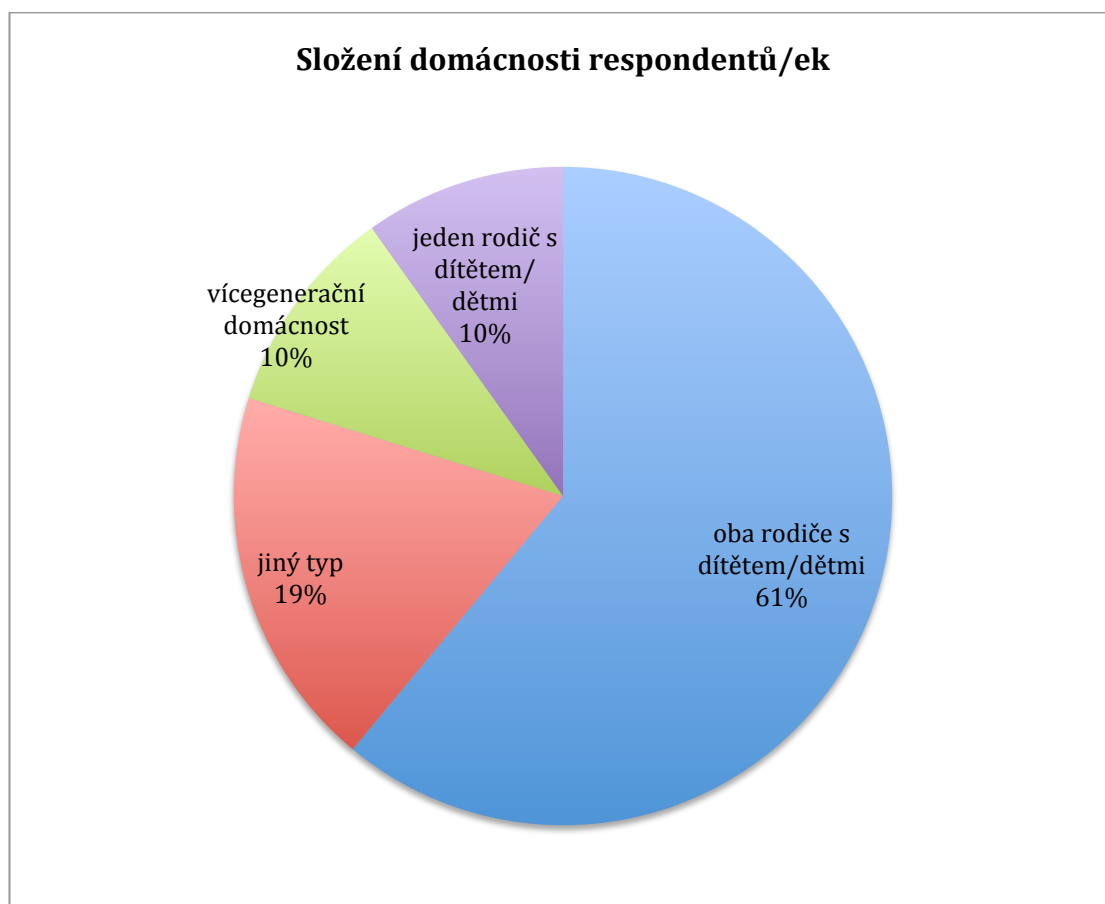

e) Struktura respondentů/tek podle složení jejich domácnosti

Nejvíce zastoupena zde byla úplná rodina - kategorie oba rodiče s dítětem/děťmi v domácnosti (61%). Vícegenerační domácnost uvedlo 10% respondentů/tek. Téměř pětina respondentů/tek (19%) uvedlo jiný typ domácnosti.

5. Jaké je složení Vaší domácnosti?

	Počet	%
oba rodiče s dítětem/děťmi	130	61,03%
jiný typ	40	18,78%
vícegenerační domácnost	22	10,33%
jeden rodič s dítětem/děťmi	21	9,86%
Celkem odpovědí	213	100,00%

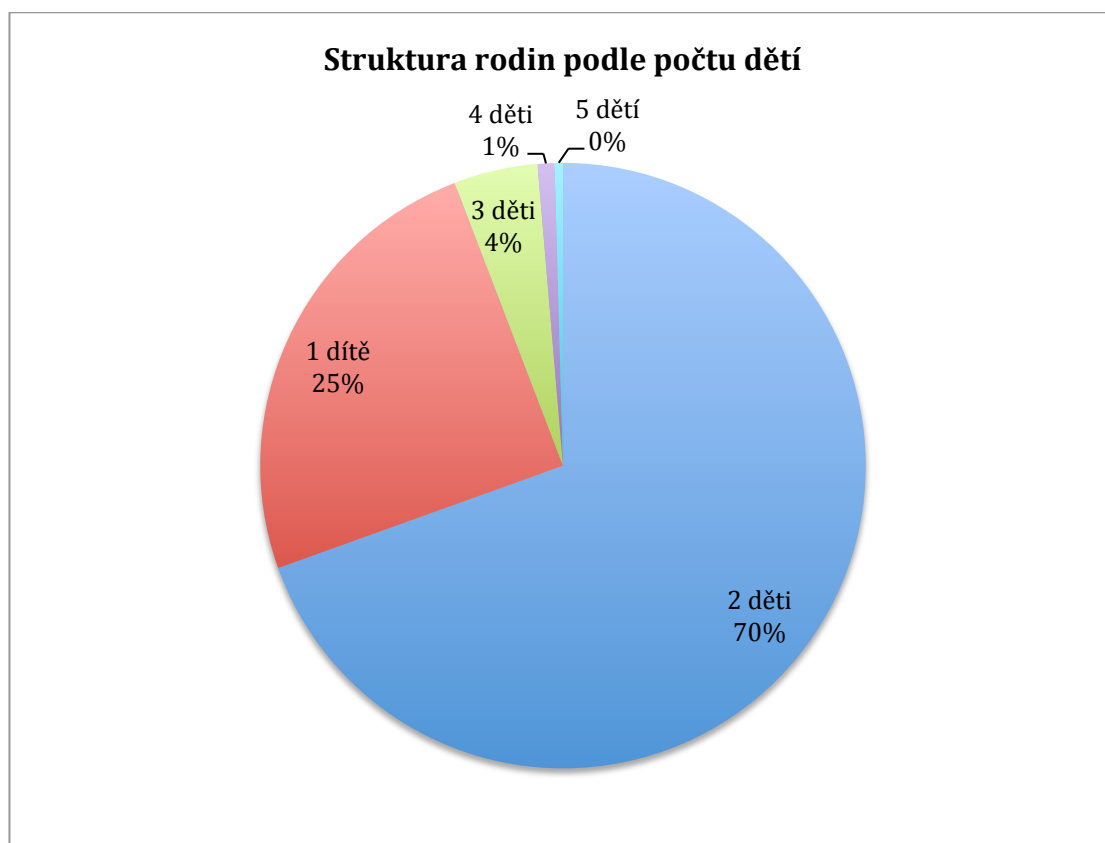

f) Struktura respondentů/ek podle počtu dětí v rodině (domácnosti)

Co se týká počtu dětí v rodině (domácnosti), celých 70% respondentů/ek uvedlo počet dětí 2. Druhou silnou skupinou byli rodiče s 1 dítětem (25%). Celkem 4% respondentů/ek uvedlo 3 děti.

6. Jaký je počet dětí ve Vaší rodině (domácnosti)?

	Počet	%
2 děti	155	69,51%
1 dítě	55	24,66%
3 děti	10	4,48%
4 děti	2	0,90%
5 dětí	1	0,45%
Celkem odpovědí	223	100,00%

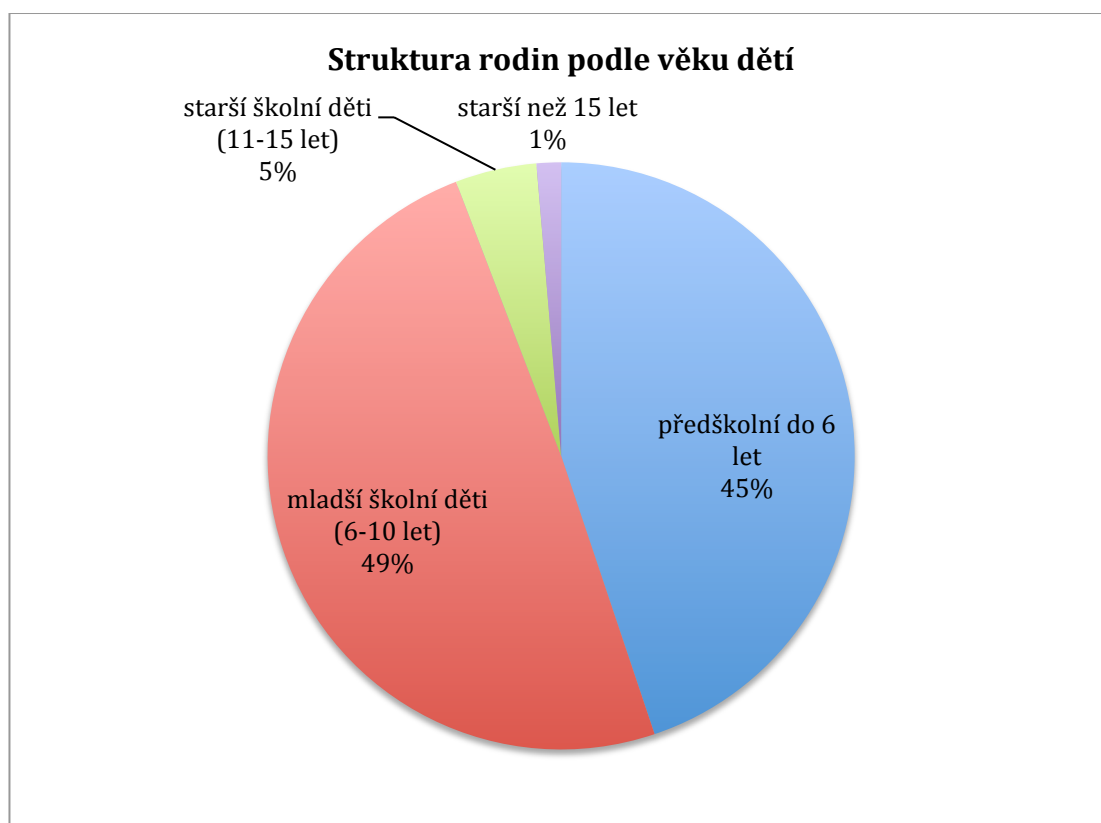

g) Struktura respondentů/ek podle věku dětí v rodině (domácnosti)

Nejvíce zastoupeny zde byly kategorie dětí od předškolního věku do 10 let – součet obou kategorií (předškolní děti – do 6 let věku a mladší školní děti 6-10 let) tvořil celých 94%, tedy drtivou většinu. Jistě to souvisí se skutečností, že sběrná místa tvořily MŠ a ZŠ a že velkou potřebu vyjádřit se k sociálním službám měly osoby, jejichž děti v Praze 22 navštěvují MŠ či ZŠ, což je oblast, která rodiče velmi zajímá. Věková kategorie dětí starších 15 let tvořila 1%.

7. Vypište věk dětí ve Vaší rodině (domácnosti)

	Počet	%
předškolní do 6 let	100	44,84%
mladší školní děti (6-10 let)	110	49,33%
starší školní děti (11-15 let)	10	4,48%
starší než 15 let	3	1,35%
Celkem odpovědí	223	100,00%

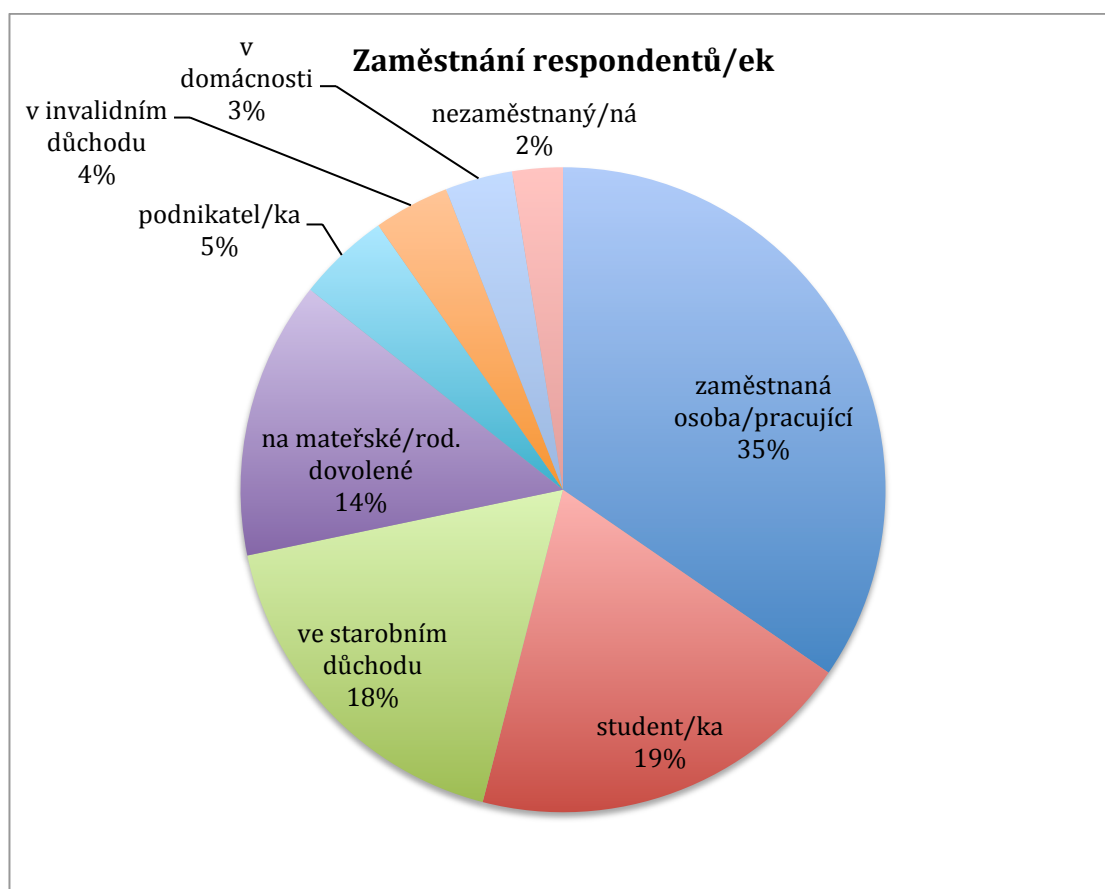

h) Struktura respondentů/ek podle zaměstnání

Jako zaměstnaná osoba/pracující se označilo celkem 35% respondentů/ek, druhou největší kategorii (téměř 20%) tvořili studující. 18% pak bylo osob ve starobním důchodu. Nezaměstnané osoby tvořily 2% dotázaných.

8. Jaké je Vaše zaměstnání?

	Počet	%
zaměstnanec/pracující	82	34,60%
student/ka	46	19,41%
ve starobním důchodu	42	17,72%
na mateřské/rod. dovolené	33	13,92%
podnikatel/ka	11	4,64%
v invalidním důchodu	9	3,80%
v domácnosti	8	3,38%
nezaměstnaný/ná	6	2,53%
Celkem odpovědí	237	100,00%

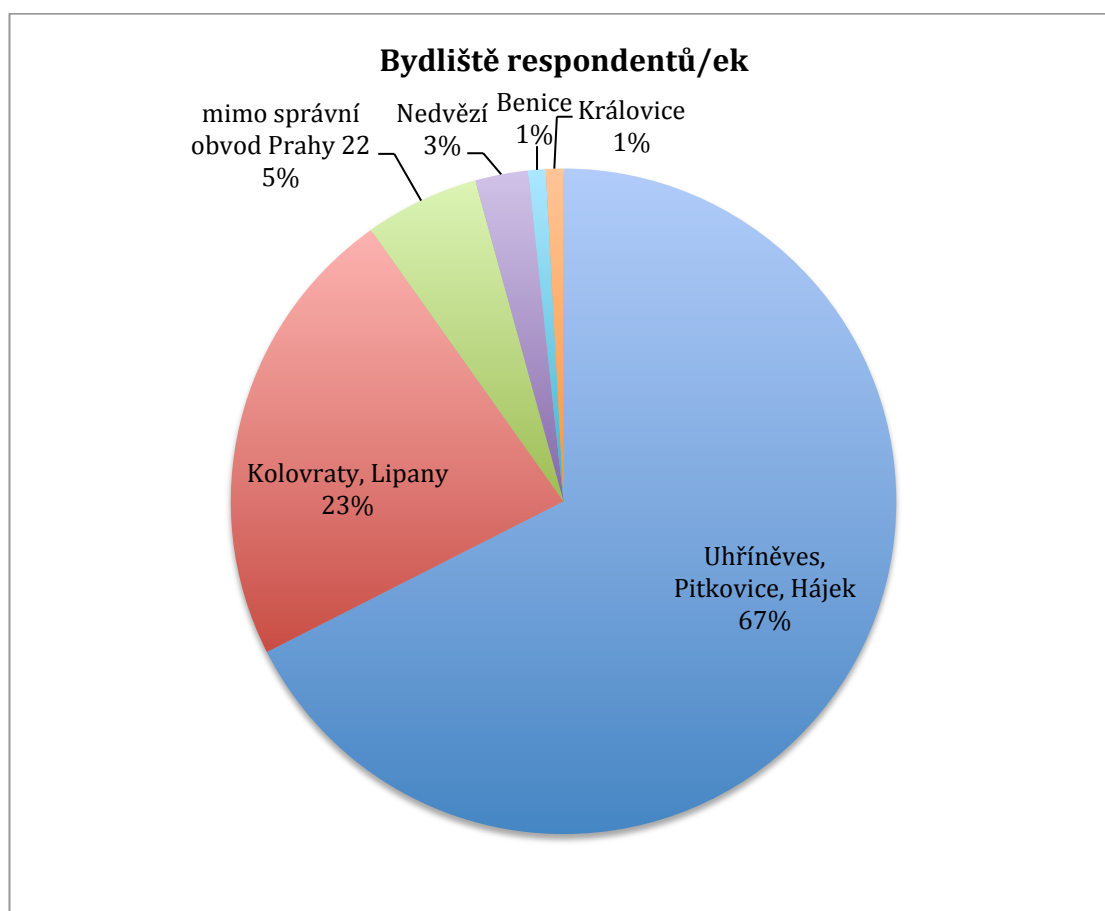

i) Struktura respondentů/ek podle místa jejich bydliště

V níže uvedené tabulce je vidět zastoupení jednotlivých respondentů/tek podle místa bydliště. 67% odpovídajících osob uvedla jako místo svého bydliště Uhříněves, Pitkovice a Hájek. Kolovraty a Lipany uvedlo celkem 23% osob. 5% respondentů/ek uvedlo, že bydlí mimo správní obvod Prahy 22.

9. V které části Prahy 22 bydlíte?

	Počet	%
Uhříněves, Pitkovice, Hájek	158	67,52%
Kolovraty, Lipany	53	22,65%
mimo správní obvod Prahy 22	13	5,56%
Nedvězí	6	2,56%
Benice	2	0,85%
Královice	2	0,85%
Celkem odpovědí	234	100,00%

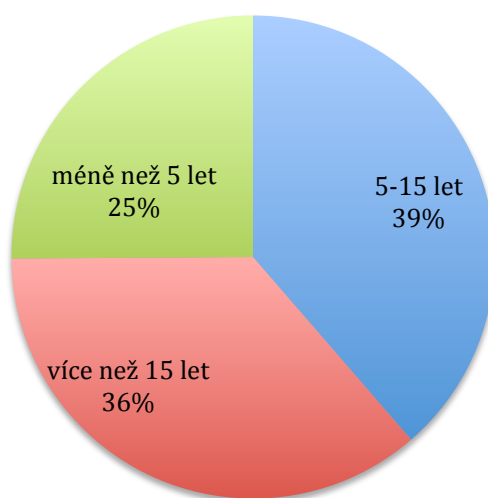
j) Struktura respondentů/ek podle délky bydlení v MČ Praha 22

Zde byly všechny 3 kategorie zastoupeny téměř rovnoměrně. Nejvíce osob (39%) uvedlo jako délku bydliště 5-15 let, 36% osob uvedlo skutečnost, že bydlí v MČ více než 15 let. Méně než 5 let zde bydlí 25% dotazovaných.

10. Jak dlouho bydlíte ve Vaší městské části?

	Počet	%
5-15 let	97	38,65%
více než 15 let	91	36,25%
méně než 5 let	63	25,10%
Celkem odpovědí	251	100,00%

Jak dlouho bydlí respondenti/ky ve své městské části?

IV. Analýza části A: Rodina, děti a mládež

Celkem 227 respondentů/ek se vyjadřovalo, prostřednictvím vyplnění části A, k rodině s dětmi a mládeží. 70% z nich uvedlo složení rodiny: rodiče a 2 děti, dalších 25% respondentů/ek uvedlo složení rodiče a 1 dítě.

Jak již bylo zmíněno ve struktuře respondentů/ek podle věku a pohlaví, nejvíce - 40% osob uvedlo věkovou kategorii 36-50 let. Dotazník vyplnily převážně ženy (83%). Nejvíce zastoupeny zde byly **rodiny s dětmi od předškolního věku do 10 let**, kdy součet obou kategorií (předškolní děti – do 6 let věku a mladší školní děti 6-10 let) **tvořil celých 94%**, tedy drtivou většinu.

Shrnutí složení vzorku osob, které odevzdaly vyplněný dotazník s vyplněnou částí A do sběrného boxu, zahrnuje strukturu respondentů/ek dle věku, pohlaví, dosaženého vzdělání a složení rodiny: **nejčastěji se k tématu Rodina, děti a mládež vyjadřovaly ženy, matky úplných rodin, ve věku 36-50 let, s vysokoškolským či středoškolským vzděláním, se dvěma či jedním dítětem ve věku do 10 let.**

a) Služby pro rodinu, děti a mládež a jejich využívání

Praha 22 nabízí rodinám – rodičům, dětem i mládeži celou škálu služeb a volnočasových aktivit, které jsou zaměřeny právě na tyto cílové skupiny.

Nejvíce jsou využívány různé kroužky pro děti a mládež, kdy respondenti/ky uváděli především DDM, ale také kroužky, které se konají v Sokole, či v ZŠ.

Z kroužků a sportovních aktivit byly nejčastěji zmiňovány florbal, jiskřička, taneční kroužky Domino, tenis, keramika, volejbal a turistický oddíl. **Kroužky (29%) a sportovní aktivity (19%) byly zmiňovány jako nejčastěji využívaná služba.** Dalších 19% respondentů/ek uvedlo, že využívají MŠ (U Nadýmače, Sluneční, Kolovraty) a 5% uvedlo využívání mateřského centra.

Za zmínku jistě stojí skutečnost, že 17% respondentů/ek nevyužívá žádnou nabízenou službu. Zde je na místě zamyslet se nad tím, zda je důvodem skutečnost, že respondenti/ky nemají o služby zájem, či zda nevyužívají službu z důvodu nedostatečné kapacity (MŠ, mateřských center, kroužků). Služby a počet jejich návštěvnosti je v následující shrnující tabulce.

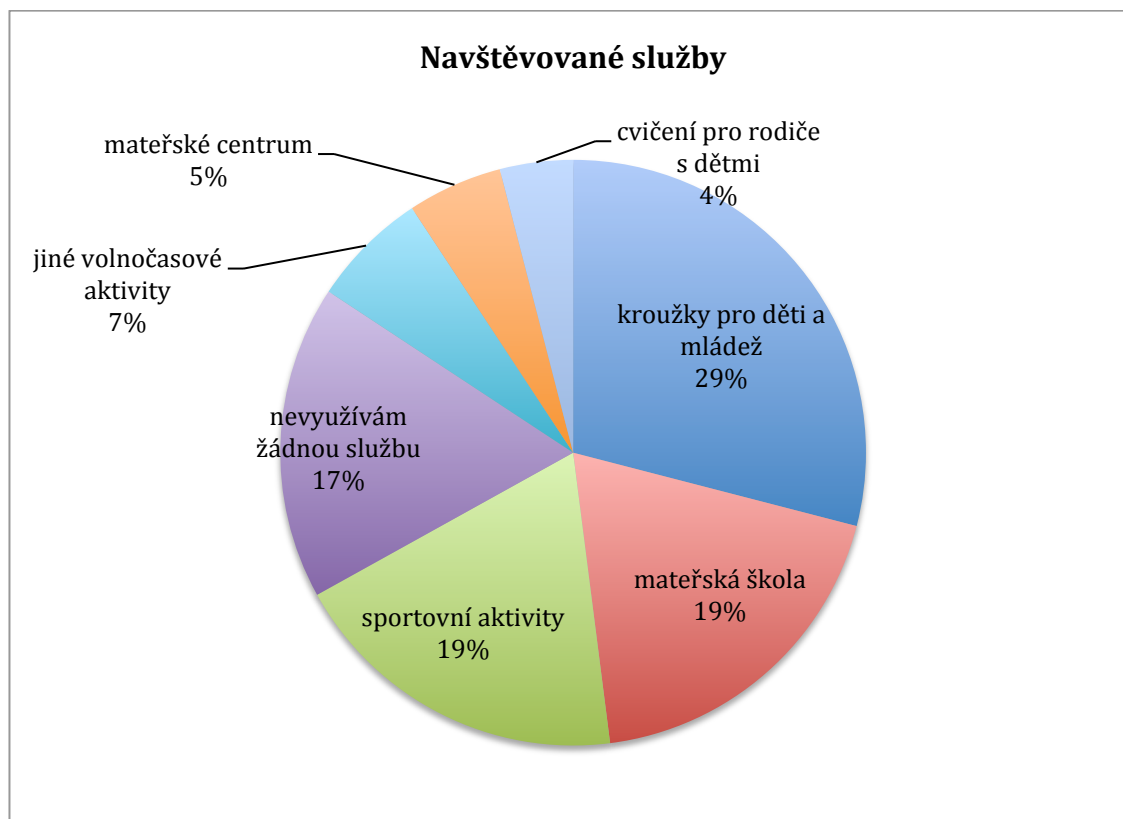
11. Označte, prosíme, všechny služby, které Vy osobně, Vaše dítě (nebo jiný rodinný příslušník či blízká osoba) v současné době v Praze 22 využíváte⁷:

	Počet odpovědí	% odpovědí
kroužky pro děti a mládež	72	29,03%
mateřská škola	47	18,95%
sportovní aktivity	47	18,95%
nevyužívám žádnou službu	43	17,34%
jiné volnočasové aktivity	16	6,45%
mateřské centrum	13	5,24%
cvičení pro rodiče s dětmi	10	4,03%
Celkem odpovědí	248	100,00%

Celkem respondentů/tek

216

⁷ Každá otázka je očíslována stejně, jako v Dotazníku. Tabulka u každé otázky obsahuje vždy celkový počet respondentů/ek, který odpověděl na danou otázku a také počty a % u jednotlivých variant odpovědí

Specifikace otázky č. 11 - Služby, které dotazované osoby (či jejich děti) navštěvují – **specifikace MŠ a mateřských center - tabulka**

	Počet odpovědí	% odpovědí
MC Macek	7	2,82%
MC 2 Tety	4	1,61%
MC Pidilidi	2	0,81%
MŠ U Nadýmače	22	8,87%
MŠ Sluneční	5	2,02%
MŠ Medvídkova	2	0,81%
MŠ Královice	1	0,40%
MŠ Sovička	2	0,81%
MŠ Kolovraty	15	6,05%
Kroužky pro děti a mládež	72	29,03%
Sportovní aktivity	47	18,95%
Jiné volnočasové aktivity	16	6,45%
Cvičení pro rodiče s dětmi	10	4,03%
nevyžívám žádnou službu	43	17,34%
Celkem odpovědí	248	100,00%

Celkem respondentů/tek:

216

b) Informovanost o službách

Co se týká informačních zdrojů, z analýzy odpovědí vyplývají 3 hlavní informační kanály. Celých 26% odpovídajících osob uvedlo jako hlavní zdroj informací informace získané **od rodiny a svých přátel**. 21% osob zmínila **Zpravodaj** a stejné množství respondentů/ek (21%) zmínila informace získané **prostřednictvím školy**.

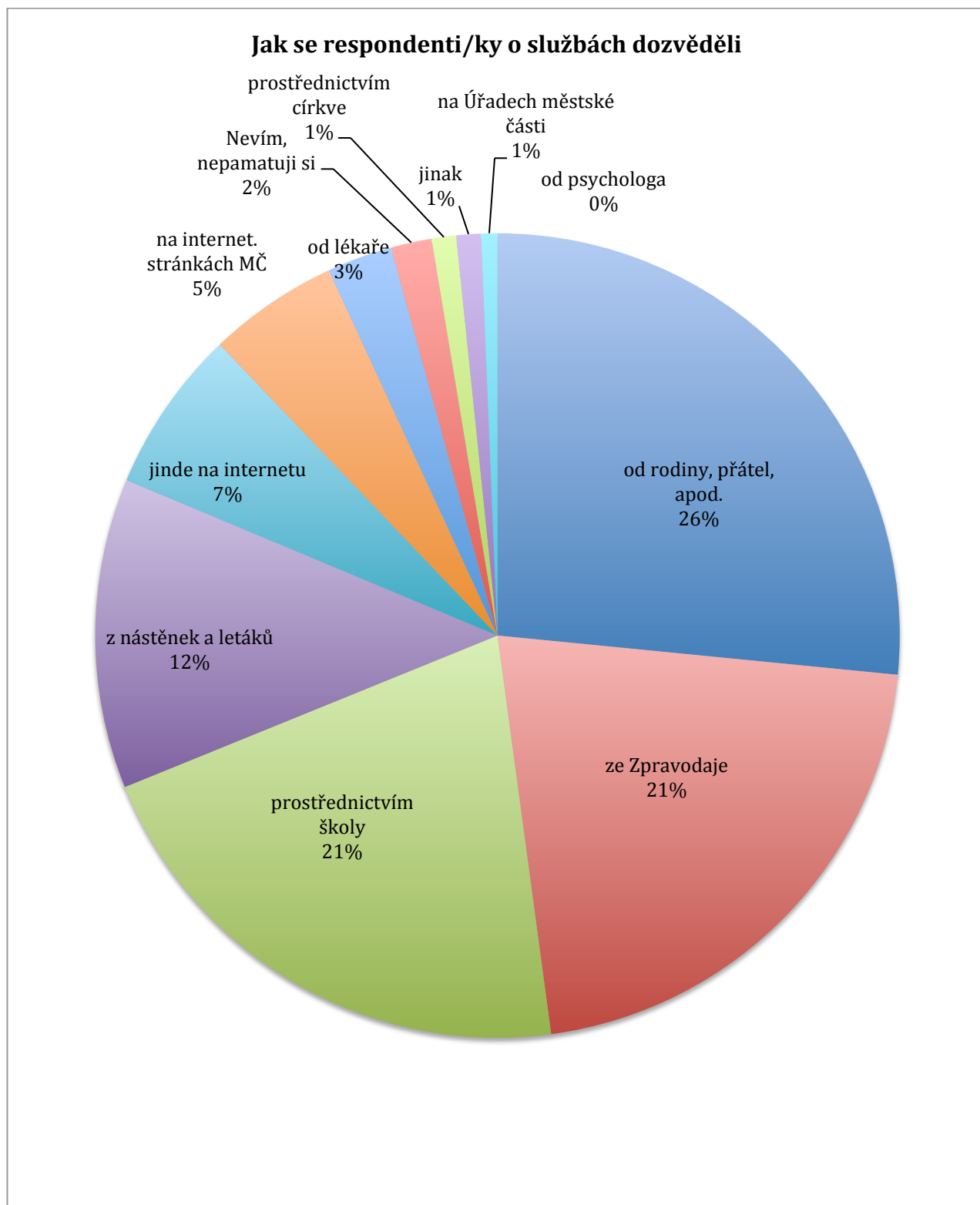
Pouze 7% respondentů/ek získává informace z internetu, což je, vzhledem ke klíčové věkové skupině odpovídajících osob (36-50 let) – kdy lze předpokládat uživatelskou znalost internetu, zajímavý poznatek. I v současné době “vede” tištěná podoba Zpravodaje. Tyto informace byly potvrzeny i v rámci focus group skupin. Pouhé 1% osob uvedlo jako zdroj informací Úřad městské části.

12. Jak jste se o službě, či službách, které využíváte, dozvěděl(a)?

(max zaškrtnout 3 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
od rodiny, přátel, apod.	81	26,56%
ze Zpravodaje	65	21,31%
prostřednictvím školy	64	20,98%
z nástěnek a letáků	38	12,46%
jinde na internetu	20	6,56%
na internet. stránkách MČ	16	5,25%
od lékaře	8	2,62%
Nevím, nepamatuji si	5	1,64%
prostřednictvím církve	3	0,98%
jinak	3	0,98%
na Úřadech městské části	2	0,66%
od psychologa	0	0,00%
Celkem odpovědí	305	100,00%

Celkem respondentů/tek 174

c) Jak zlepšit informovanost o všech službách a nabídce volnočasových aktivit?

Již bylo zmíněno, že pro dotazované je největším informačním zdrojem, vedle rodiny a přátel, **Zpravodaj**. Celých 23% dotazovaných zmínilo toto tištěné médium také v souvislosti s využitím Zpravodaje pro větší informovanost a vznesli požadavek na **větší počet informací uveřejněných ve Zpravodaji**.

V rámci obou typů focus groupu probíhala diskuze na téma Zpravodaj a jeho informační obsah a zazněly požadavky na jeho větší zpřehlednění a srozumitelnější formu. Například ženy – matky malých dětí by uvítaly mít ve Zpravodaji pravidelnou stránku – určenou pro rodiny, kde by byly informace o mateřských centrech, rodinné poradně a kde by byl prostor pro všechny akce, které se konají pro rodiny. Senioři se zase ve stávající verzi Zpravodaji hůře orientují a uvítali by speciální stránku, určenou pouze seniorům, kde by byly pravidelné informace o akcích, které se konají v Klubu seniorů či jinde, kontakty na sociální pomoc, apod.

16% osob uvedlo, že by uvítalo **více informací na stránkách města**. 15% respondentů/ek uvedlo, že by si přálo **více informací prostřednictvím škol a školek**. Následující tabulka znázorňuje všechny varianty, ze kterých bylo možné volit.

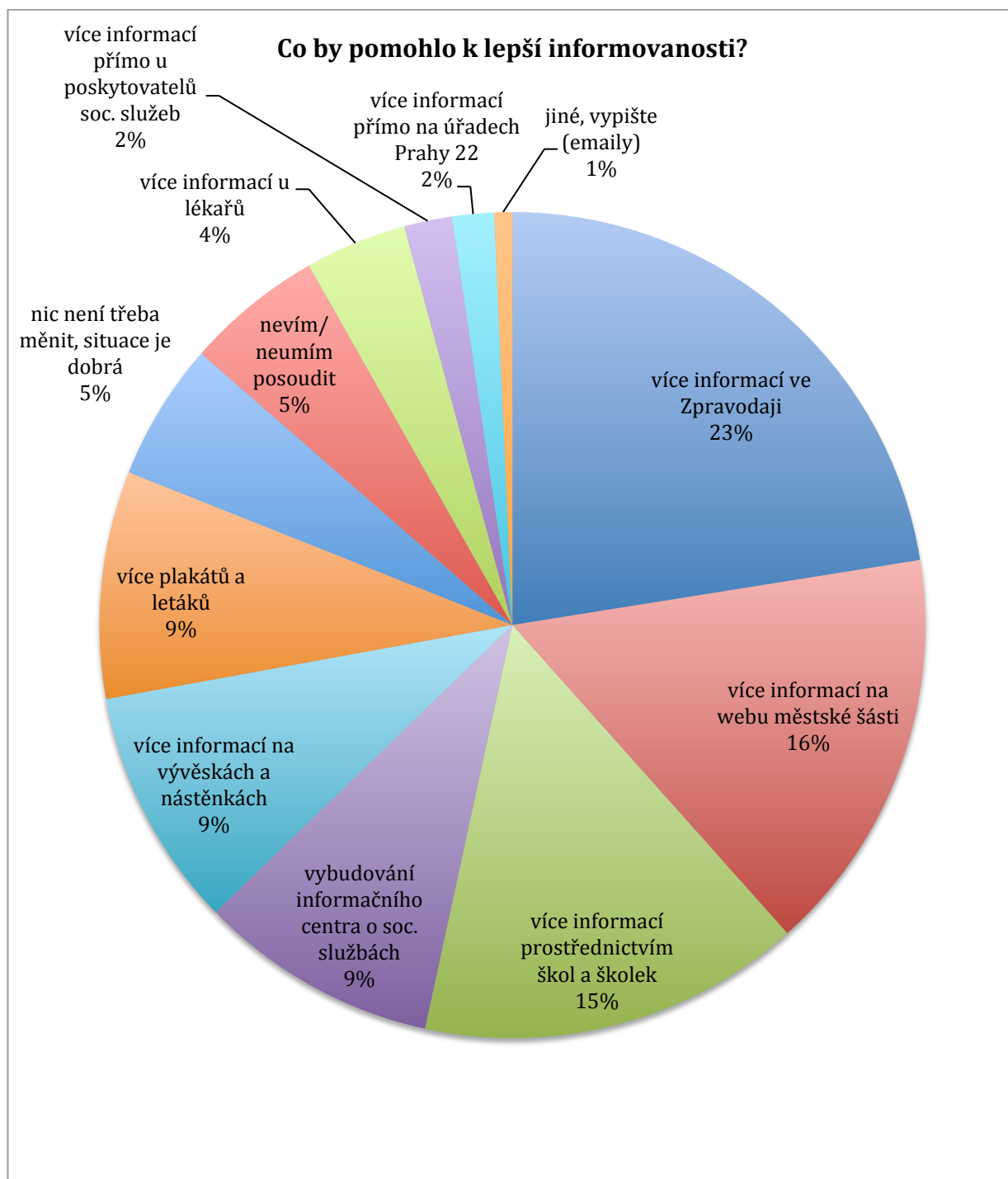
13. Co by podle Vás pomohlo k lepší informovanosti o stávajících i nově zřízených službách a různých akcích pro rodiny s dětmi a mládež ve Vaší městské části?

(max zaškrtnout 3 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
více informací ve Zpravodaji	96	22,48%
více informací na webu městské části	68	15,93%
více informací prostřednictvím škol a školek	64	14,99%
vybudování informačního centra o soc. službách	40	9,37%
více informací na vývěškách a nástěnkách	40	9,37%
více plakátů a letáků	38	8,90%
nic není třeba měnit, situace je dobrá	23	5,39%
nevím/neumím posoudit	23	5,39%
více informací u lékařů	17	3,98%
více informací přímo u poskytovatelů soc. služeb	8	1,87%
více informací přímo na úradech Prahy 22	7	1,64%
jiné, vypište (emaily)	3	0,70%
Celkem odpovědí	427	100,00%

Celkem respondentů/tek

216

d) Jak zvýšit kvalitu života rodinám s dětmi a mládeží?

Dotazník mapuje potřeby uživatelů (sociálních) služeb a je tedy nezbytné zjistit, co obyvatelé (v tomto případě rodiny) trápí a co by si přály změnit, či zlepšit. Nejčastěji se jedná o **zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež o prázdninách a svátcích (21%)**.

Jako druhá nejčastěji zmiňovaná chybějící služba byla udávána **pomoc rodičům při přechodu z rodičovské dovolené do zaměstnání (11%)**. Jistě to koresponduje se skutečností, že v Praze 22 žije velké množství rodin s malými dětmi a je zde tedy velká skupina obyvatel (především žen), která se na trh práce po rodičovské dovolené vrací obtížně. V následující tabulce jsou vypsány další chybějící služby.

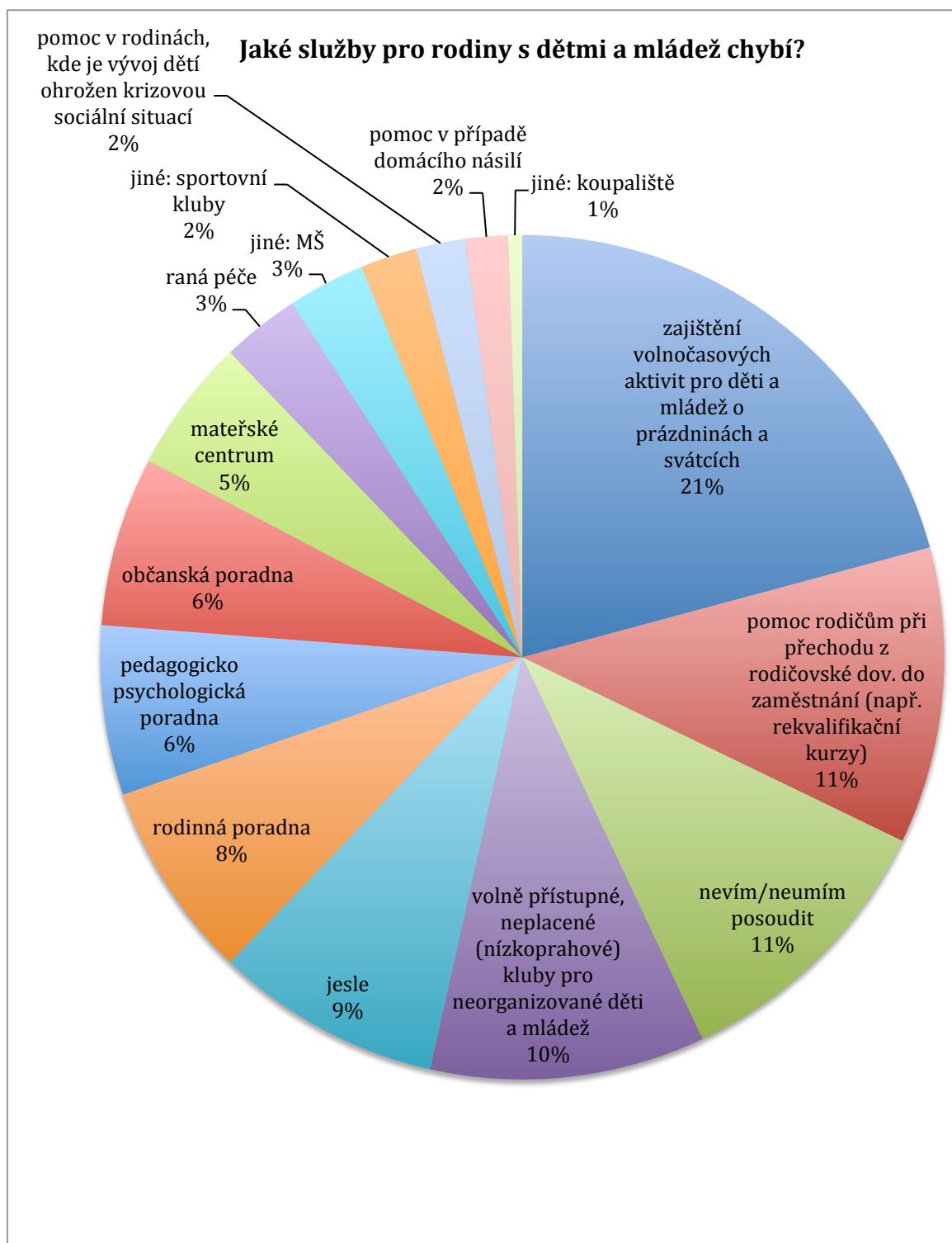
14. Jaké služby pro rodiny s dětmi a mládež Vám ve Vaší městské části chybí?

(max zaškrtnout 5 odpovědí)

	Počet odpovědí	% odpovědí
zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež o prázdninách a svátcích	77	20,81%
pomoc rodičům při přechodu z rodičovské dov. do zaměstnání (např. rekvalifikační kurzy)	42	11,35%
nevím/neumím posoudit	40	10,81%
volně přístupné, neplacené (nízkoprahové) kluby pro neorganizované děti a mládež	39	10,54%
jesle	32	8,65%
rodinná poradna	28	7,57%
pedagogicko psychologická poradna	24	6,49%
občanská poradna	24	6,49%
mateřské centrum	19	5,14%
raná péče	11	2,97%
jiné: MŠ	11	2,97%
jiné: sportovní kluby	8	2,16%
pomoc v rodinách, kde je vývoj dětí ohrožen krizovou sociální situací	7	1,89%
pomoc v případě domácího násilí	6	1,62%
jiné: koupaliště	2	0,54%
Celkem odpovědí	370	100,00%

Celkem respondentů/tek

210

Nejvýznamnější problém, který trápí velkou část obyvatel Prahy 22 a kterou zmiňovalo 13% odpovídajících osob, je **nedostatečná kapacita MŠ** – zvýšení kapacity MŠ tedy bylo uváděno nejvíce. Jako další potřebu pro zlepšení života uváděli respondenti/ky **vybudování nových hřišť a sportovní plochy**, aby se pro děti a mládež rozšířily možnosti aktivního trávení volného času. Třetím problémem, který tíží obyvatele Prahy 22 je **neúnosná doprava**, kdy 8% osob v této souvislosti vyjádřilo potřebu zvýšit dopravní bezpečnost. Následující tabulka znázorňuje všechny varianty.

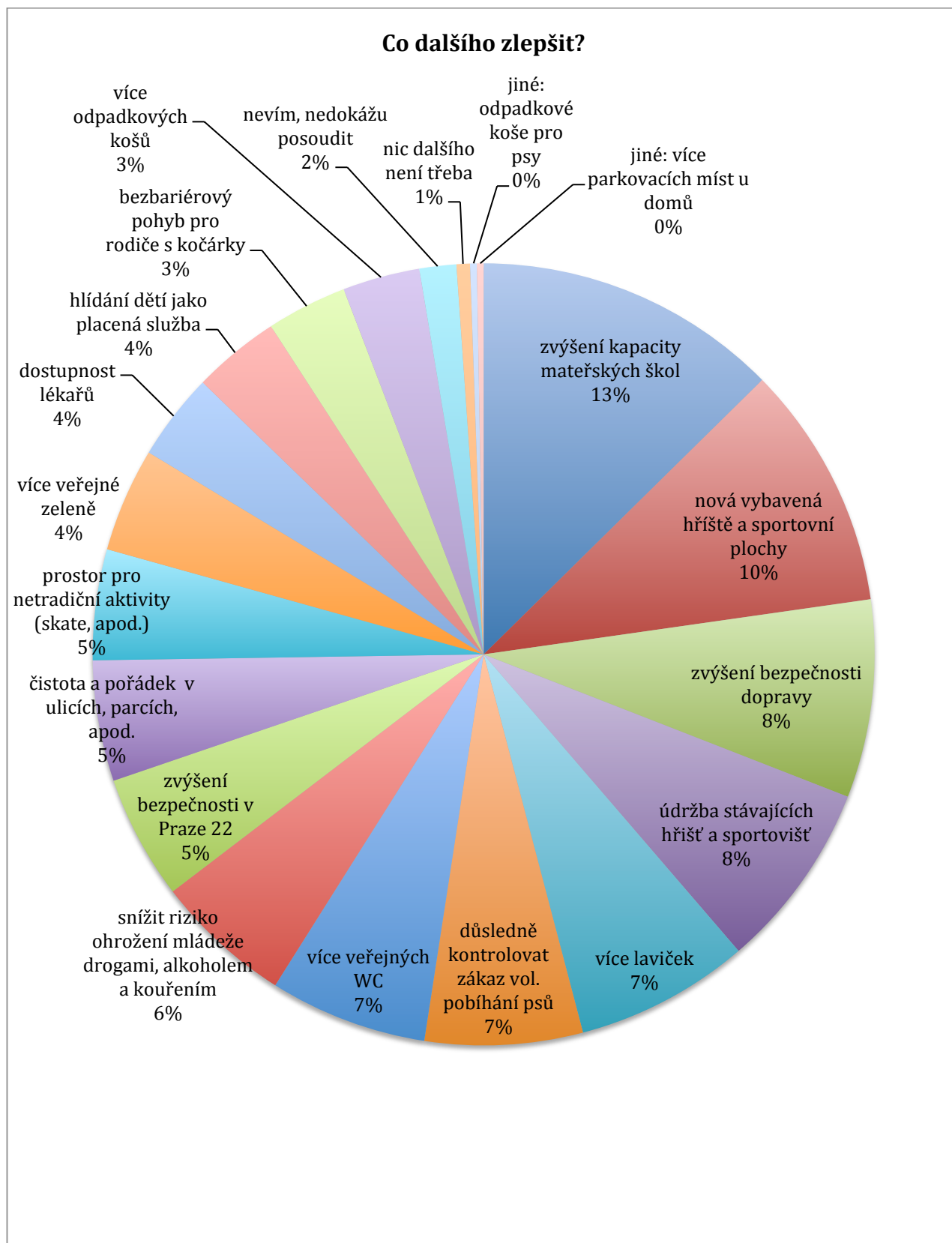
15. A co dalšího by obecně pomohlo zlepšit život rodinám s dětmi a mládeži ve Vaší městské části?

(max zaškrtnout 5 odpovědí)

	Počet odpovědí	% odpovědí
zvýšení kapacity mateřských škol	91	12,62%
nová vybavená hřiště a sportovní plochy	73	10,12%
zvýšení bezpečnosti dopravy	59	8,18%
údržba stávajících hřišť a sportovišť	56	7,77%
více laviček	52	7,21%
důsledně kontrolovat zákaz vol. pobíhání psů	47	6,52%
více veřejných WC	47	6,52%
snížit riziko ohrožení mládeže drogami, alk.	41	5,69%
zvýšení bezpečnosti v Praze 22	37	5,13%
čistota a pořádek v ulicích, parcích, apod.	36	4,99%
prostor pro netradiční aktivity (skate, apod.)	33	4,58%
více veřejné zeleně	31	4,30%
dostupnost lékařů	26	3,61%
hlídání dětí jako placená služba	26	3,61%
bezbariérový pohyb pro rodiče s kočárky	24	3,33%
více odpadkových košů	23	3,19%
nevím, nedokážu posoudit	11	1,53%
nic dalšího není třeba	4	0,55%
jiné: odpadkové koše pro psy	2	0,28%
jiné: více parkovacích míst u domů	2	0,28%
Celkem odpovědí	721	100,00%

Počet respondentů/ek

221

e) Riziko ohrožení dětí a mládeže

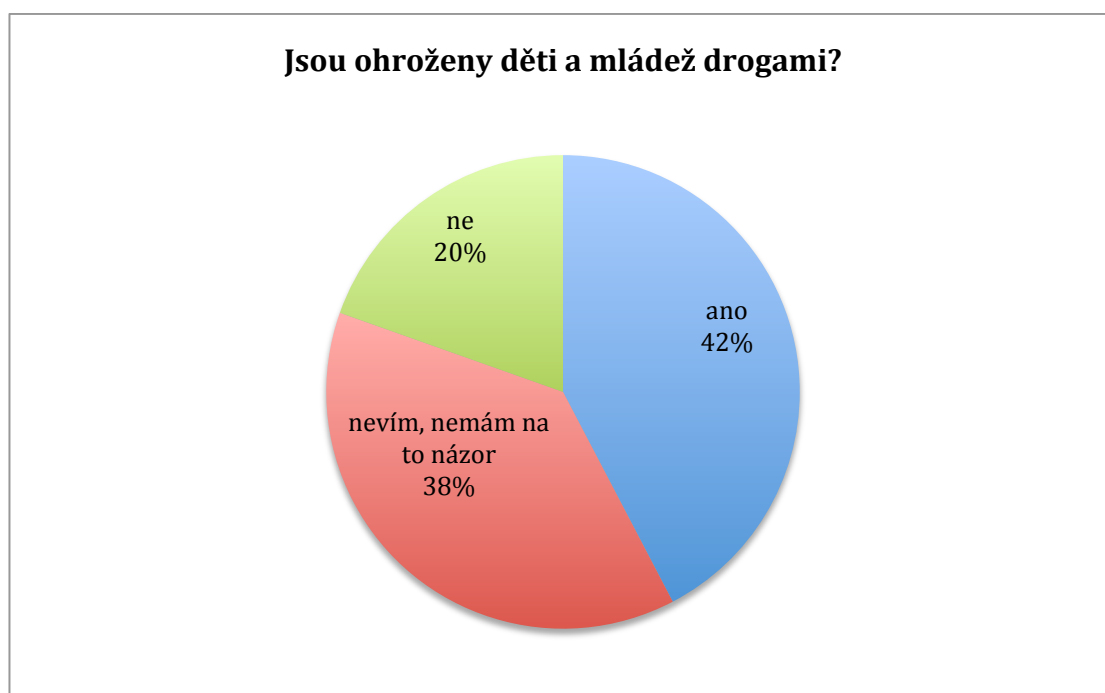
V rámci dotazníkového šetření bylo zjišťováno, jak vnímají rodiče ohrožení svých dětí návykovými látkami. **42% rodičů se domnívá, že jsou děti v Praze 22 ohroženy návykovými látkami** (alkohol, tabák, nealkoholové měkké či tvrdé drogy). 38% odpovídajících osob nemá na tuto problematiku názor a 20% se domnívá, že děti ohroženy návykovými látkami nejsou.

**16. Domníváte se, že děti a mládež ve Vaší městské části jsou ohroženy drogami?
(alkohol, tabák, tvrdé či měkké drogy?)**

	Počet odpovědí	% odpovědí
ano	80	42,33%
nevím, nemám na to názor	72	38,10%
ne	37	19,58%
Celkem odpovědí	189	100,00%

Počet respondentů/tek

189

Jako největší nebezpečí návykových látek uvedli respondenti/ky alkohol (27%) a tabák (26%). Dalších 15% odpovídajících osob pak uvedla měkké drogy (marihuana, atd.) a necelých 10% uvedlo tvrdé drogy (pervitin, heroin, atd.).

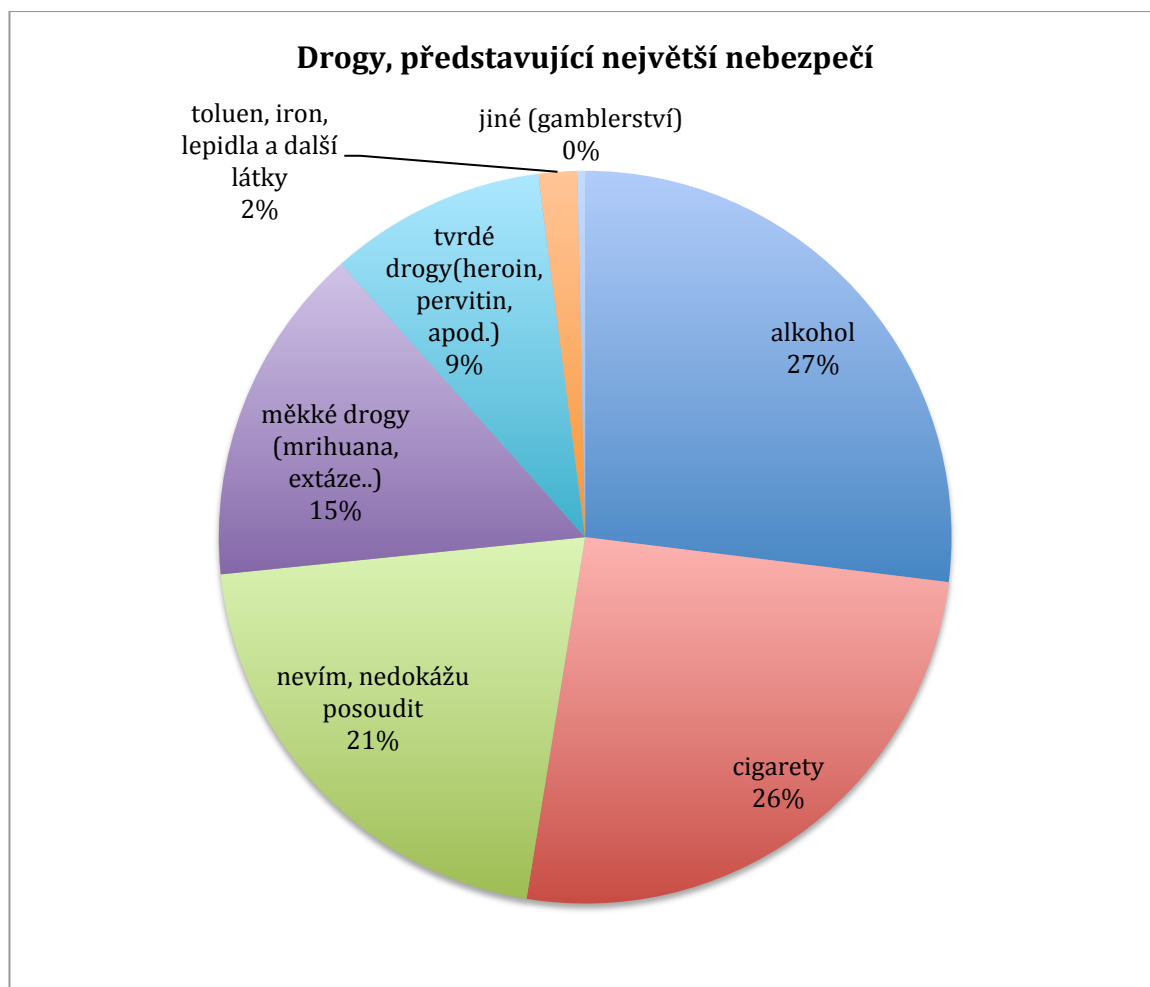
17. Které drogy představují podle Vás největší nebezpečí pro děti a mládež ve Vaší městské části?

(Jen 1 odpověď)

	Počet odpovědí	% odpovědí
alkohol	79	26,96%
cigarety	75	25,60%
nevím, nedokážu posoudit	61	20,82%
měkké drogy (marihuana, extáze..)	44	15,02%
tvrdé drogy (heroin, pervitin, apod.)	28	9,56%
toluen, iron, lepidla a další látky	5	1,71%
jiné (gamblerství)	1	0,34%
Celkem odpovědí	293	100,00%

Celkem respondentů/tek

212

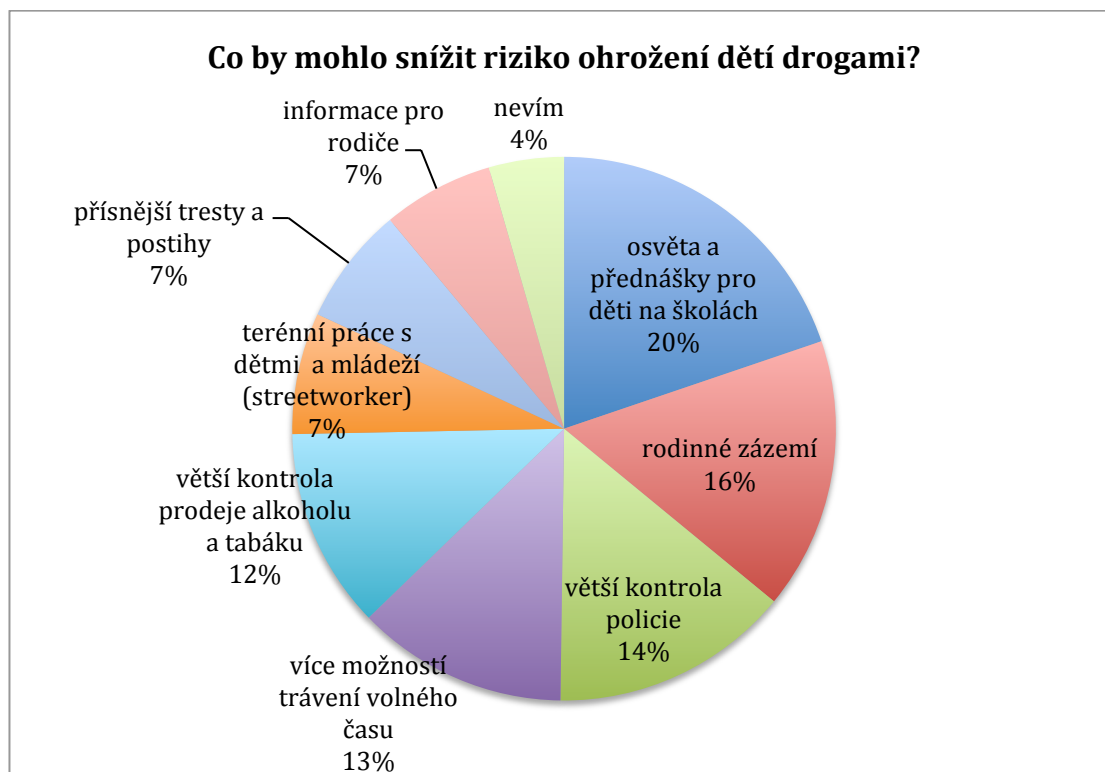
Je velmi důležité snížit rizika hrozby návykových látek a **klíčová je prevence**. Nabízí se spolupráce radnice s neziskovými organizacemi a se školami. Ostatně právě **osvěta (přednášky pro děti na školách)** byla **nejčastěji zmiňovaná jako nejdůležitější aktivita** pro snížení rizika ohrožení dětí drogami. 20% odpovídajících osob zvolilo právě tuto pomoc jako nejdůležitější. 16% respondentů/ek je přesvědčeno o důležitosti rodinného zázemí. Jako třetí se jeví potřeba větší kontroly policie (14%).

18. Co by podle Vás mohlo snížit riziko ohrožení dětí drogami ve Vaší městské části? (zaškrtnout max 3 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
osvěta a přednášky pro děti na školách	93	19,79%
rodinné zázemí	76	16,17%
větší kontrola policie	67	14,26%
více možností trávení volného času	59	12,55%
větší kontrola prodeje alkoholu a tabáku	56	11,91%
terénní práce s dětmi a mládeží (streetworker)	34	7,23%
přísnější tresty a postihy	33	7,02%
informace pro rodiče	31	6,60%
nevím	21	4,47%
Celkem odpovědí	470	100,00%

Celkem respondentů/tek

216

f) Co by respondentům/kám nejvíce usnadnilo život a jak by se oni sami chtěli podílet na zlepšení sítě služeb pro rodiny?

V rámci dotazníku se respondenti/ky v závěru části A, která se věnovala rodinám, děti a mládeži – mohli sami, svými návrhy a podněty, vyjádřit k tomu, co by jim nejvíce pomohlo v jejich situaci a co by jim usnadnilo život. Nejvíce respondentů/ek odpovědělo na tuto otevřenou otázku jednoznačným přáním **zvýšit kapacitu MŠ (13%) a kapacitu ZŠ (9%)**. V Praze 22 žije velký podíl rodin s dětmi, věkový průměr obyvatele Uhřetěvsi je 36 let. Vyrůstající výstavbou a nárůstem obyvatel vzniká problém umístit děti do místních školských zařízení – kdy kapacita mateřských škol i základních škol je nedostatečná. Jako další požadavek byl zmiňován **obchvat (12%)**. Následující tabulka znázorňuje všechny potřeby respondentů/ek, které vypsali.

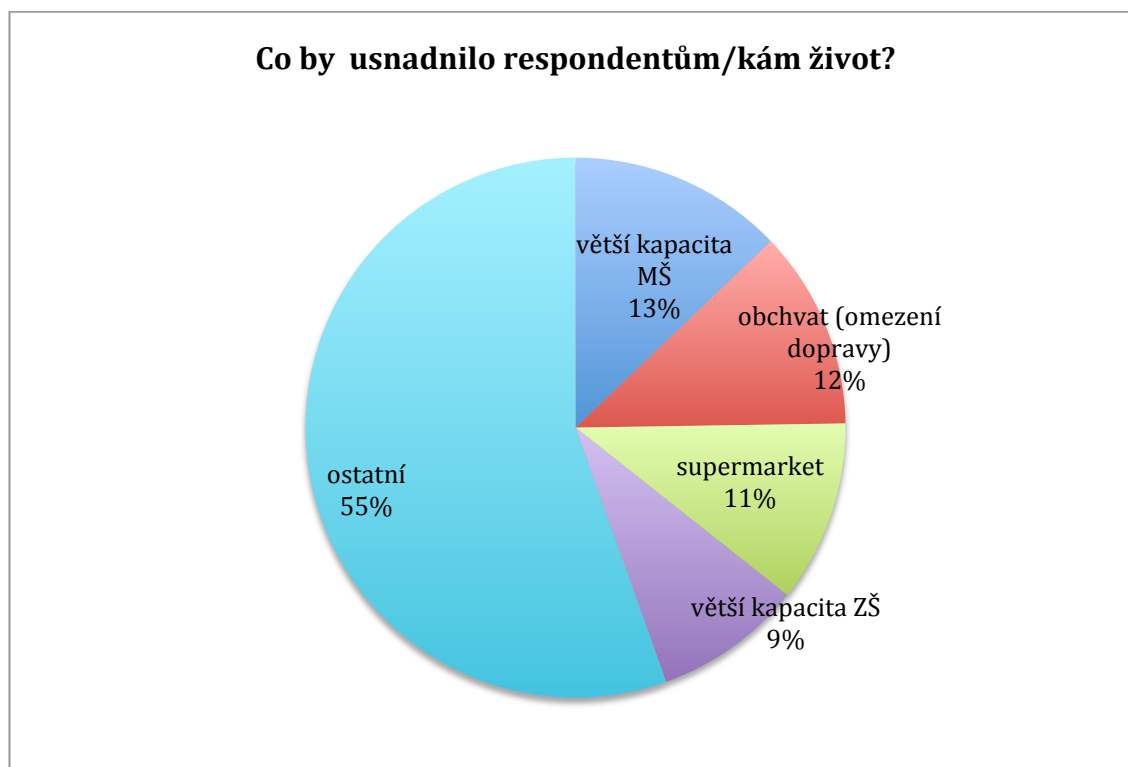
19. Můžete uvést, co by Vám ve Vaší situaci pomohlo, co by Vám usnadnilo život?

Chybějící služba	Počet odpovědí	%
větší kapacita MŠ	13	12,87%
obchvat (omezení dopravy)	12	11,88%
supermarket	11	10,89%
větší kapacita ZŠ	9	8,91%
státní jesle	3	2,97%
větší sportovní vyžití	3	2,97%
využití volného času dětí přes prázdniny	2	1,98%
atletika pro děti a mládež v Uhřetěvsi	2	1,98%

hlídání nemocných dětí přímo doma	2	1,98%
více kroužků v rámci družiny	2	1,98%
kratší intervaly autobusu linky č. 267	2	1,98%
doprovod malých školáků na kroužky	2	1,98%
více dětských lékařů	2	1,98%
vycházkové okruhy v okolí Uhříněvsi	1	0,99%
propojit chodníkem staré a nové Pitkovice	1	0,99%
ověření učitelů na ZŠ	1	0,99%
postihy majitelů psů, kteří po nich neuklízí	1	0,99%
větší kapacita ŠD	1	0,99%
ordinace ORL v Kolovratech	1	0,99%
přírodní koupaliště	1	0,99%
ortodoncie	1	0,99%
logopedie	1	0,99%
vyřešení problému s cyklisty na chodnících	1	0,99%
vyřešení schodů z ul. F. Divíše na Nové náměstí	1	0,99%
kontrola rychlosti vozidel v obytné zóně	1	0,99%
vyřešit chybějící chodníky pro chodce	1	0,99%
vybudování trasy z Hájků do Koloděj	1	0,99%
důsledná kontrola podezřelých osob v blízkosti škol	1	0,99%
doprava obědů	1	0,99%
aktivity pro děti po 17.00 hodině	1	0,99%
více autobusových zastávek	1	0,99%
klub pro děti 10-15 let	1	0,99%
zrušení zastávek na znamení	1	0,99%
více autobusových linek	1	0,99%
umístění značky chodců na silnici	1	0,99%
vybudování chodníku a lampy	1	0,99%
úprava chodníků	1	0,99%
údržba zeleně	1	0,99%
herna (dětský koutek) pro děti	1	0,99%
rozšířit otevírací dobu České pošty v sobotu	1	0,99%
omezení výstavby nových bytových komplexů	1	0,99%
lepší propojení Uhříněvsi - Petrovic - Hostivaře	1	0,99%
více parkovacích míst na Novém náměstí za radnicí	1	0,99%
více praktických lékařů	1	0,99%
úprava parku za restaurací Pivovarská	1	0,99%
bezpečné a osvětlené přechody	1	0,99%
kropení všech ulic	1	0,99%
dětská pohotovost	1	0,99%
doprava k lékaři	1	0,99%
Celkem	101	100,00 %

Počet respondentů/tek

79

Dále se lidé měli vyjádřit k podílení se na zlepšení služeb v Praze 22. Jako nejčastější formu podílení se na zlepšení sítě služeb v Praze 22 uváděli odpovídající **formu materiální pomoci (21%)** a **formu sousedské výpomoci (20%)**. Téměř třetina respondentů/ek uvedla, že nedokáží posoudit a neví, jak by se na zlepšování a rozvoji sociálních služeb podíleli (28%).

20. Jak byste se chtěl(a) podílet na zlepšení nebo rozšíření sítě služeb v Praze 22 pro zlepšení situace rodin s dětmi a mládeží?

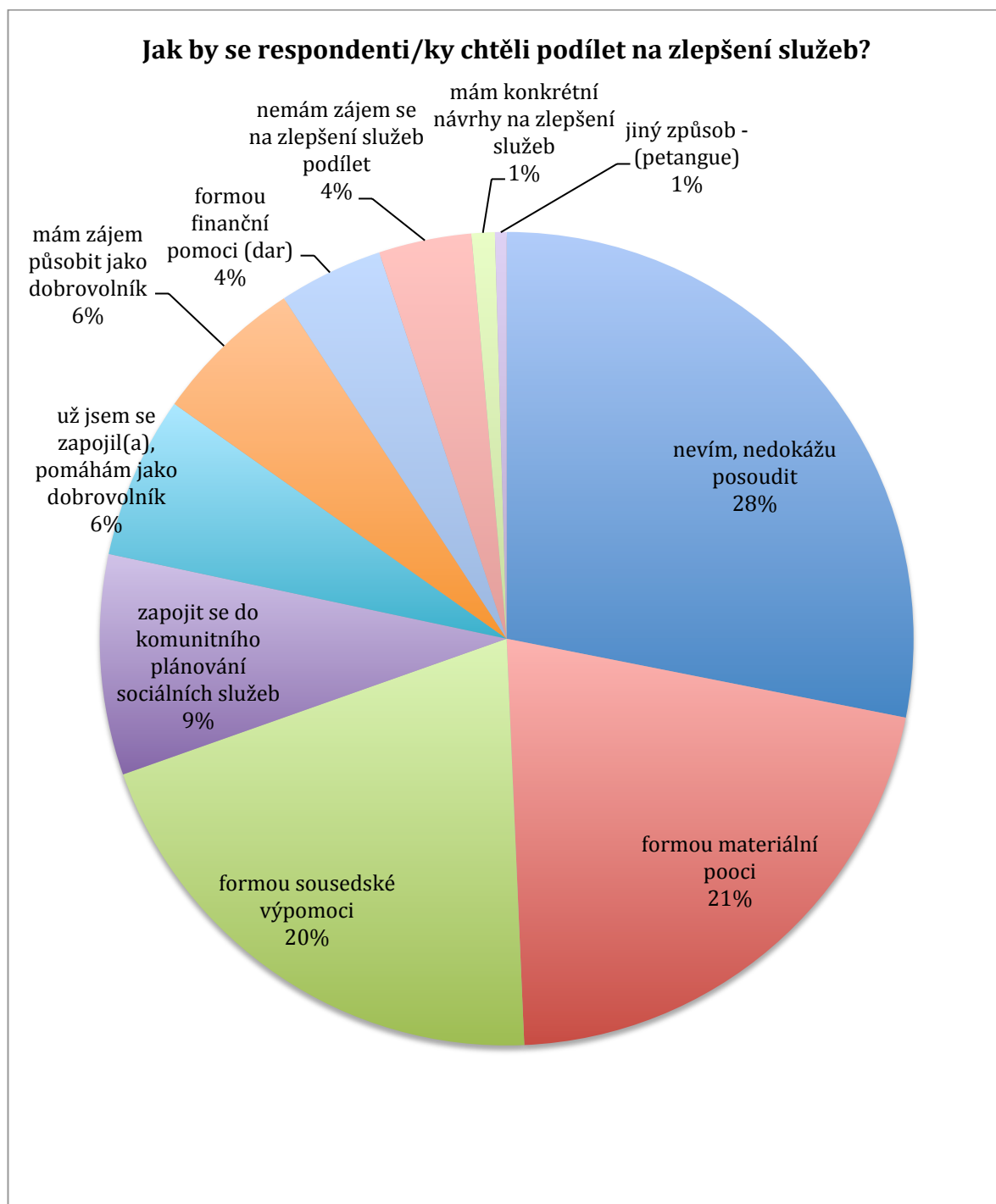
(zaškrtnout max 2 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
nevím, nedokážu posoudit	61	28,11%
formou materiální pomoci	46	21,20%
formou sousedské výpomoci	44	20,28%
zapojit se do komunitního plánování sociálních služeb	19	8,76%
už jsem se zapojil(a), pomáhám jako dobrovolník	14	6,45%
mám zájem působit jako dobrovolník	13	5,99%
formou finanční pomoci (dar)	9	4,15%

nemám zájem se na zlepšení služeb podílet	8	3,69%
mám konkrétní návrhy na zlepšení služeb	2	0,92%
jiný způsob - (petangue)	1	0,46%
Celkem odpovědí	217	100,00%

Počet respondentů/tek

196

S ohledem na zjištění skutečnosti, kolik % respondentů/ek by se rádo zapojilo do spolupráce (9% má zájem zapojit se do komunitního plánování a 6% má zájem působit jako dobrovolník), by jistě bylo užitečné vytvořit na webu městské části Prahy 22 možnost registrace těch osob, jež projeví zájem o spolupráci v jakékoli formě. V případě potřeby by pak mohl být tento registr zájemců/kyň využíván pro spolupráci.

V. Analýza části B: Seniori a osoby se zdravotním postižením

Celkem 174 respondentů/ek se vyjadřovalo, prostřednictvím vyplnění části B, k seniorům a osobám se zdravotním postižením. Z toho 150 ks dotazníků bylo vyplněných společně s částí A (Rodina, děti a mládež) a u zbývajících 24 ks dotazníků byla vyplněna pouze část B, zaměřena právě na seniory a osoby se zdravotním postižením.

Lze tedy předpokládat, že se tématem Seniorů a osob se zdravotním postižením zabývali nejen seniori samotní, ale i lidé mladší, kteří uváděli, že se starají o seniora či o osobu se zdravotním postižením a kteří vyplňovali dotazník také s částí A.

Shrnutí složení vzorku odpovídajících osob, který zahrnuje strukturu dotazovaných dle věku, pohlaví, dosaženého vzdělání a složení rodiny: **nejčastěji se k tématu Seniori a osoby se zdravotním postižením vyjadřovaly ženy, ve věku 36 – 50 let, které vyplňovaly zároveň část A (Rodina, děti a mládež). Pokud je analyzována skupina těch osob, které vyplňovaly pouze část B – zaměřenou na seniory a osoby se zdravotním postižením, zde se nejvíce vyjadřovaly ženy středoškolsky vzdělané, ve věkové kategorii 70 let+.**

a) Vztah k problematice seniorů či osob se zdravotním postižením

Necelou třetinu našeho vzorku představovali senioři samotní (31%). Dalších 30% tvoří lidé, kteří uvedli, že mají ve své blízkosti seniora, o kterého pečují. 17% odpovídajících lidí se označilo za osobu se zdravotním postižením. 15% respondentů/tek uvedlo, že ve svém okolí mají osobu se zdravotním postižením a starají se o ni. Následující tabulka znázorňuje vzorek odpovídajících.

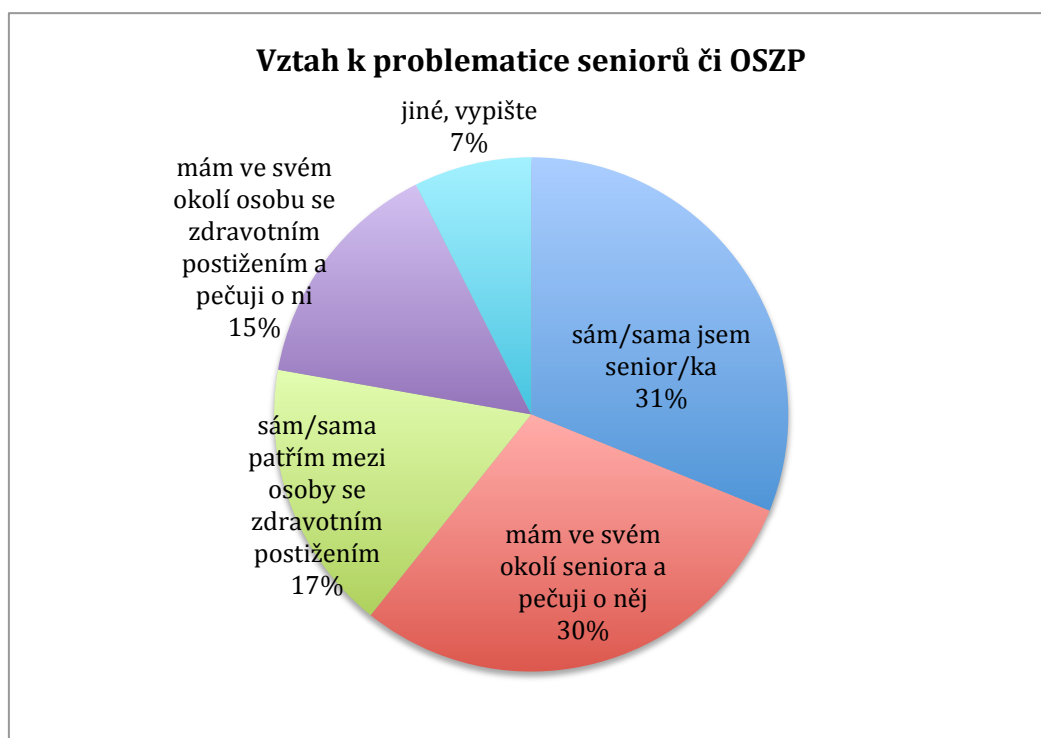
21. Jaký je Váš vztah k problematice seniorů nebo osob se zdravotním postižením?

(jen 1 odpověď)

	Počet odpovědí	% odpovědí
sám/sama jsem senior/ka	42	31,11%
mám ve svém okolí seniora a pečuji o něj	40	29,63%
sám/sama patřím mezi osoby se zdravotním postižením	23	17,04%
mám ve svém okolí osobu se zdravotním postižením a pečuji o ni	20	14,81%
jiné, vypište	10	7,41%
Celkem odpovědí	135	100,00%

Počet respondentů/ek

135

b) Využívání služeb a informovanost

Téměř polovina dotázaných uvedla, že nevyužívá žádných služeb. Vzhledem k tomu, že Praha 22 disponuje přehledným adresářem sociálních služeb, kde jsou všechny tyto služby představeny, vč. kontaktů, není možné se domnívat, že dotázaní služby nevyužívají, protože o nich nevědí. V DPSII. je navíc hned u hlavního vchodu nástěnka s podrobnými kontakty na pracovníce odboru sociální péče a zdravotnictví a jako velmi dobrý informační kanál slouží i vedoucí Klubu seniorů. Ta je se seniory v úzkém kontaktu a lidé vědí, že se na ni mohou v případě potřeby obrátit.

Často zmiňovaná je **činnost Klubu seniorů (13%)**. Další téměř 8% dotázaných zmiňovalo **sociálně právní poradenství ÚMČ**. 7% respondentů a respondentek žije v Domě s pečovatelskou službou.

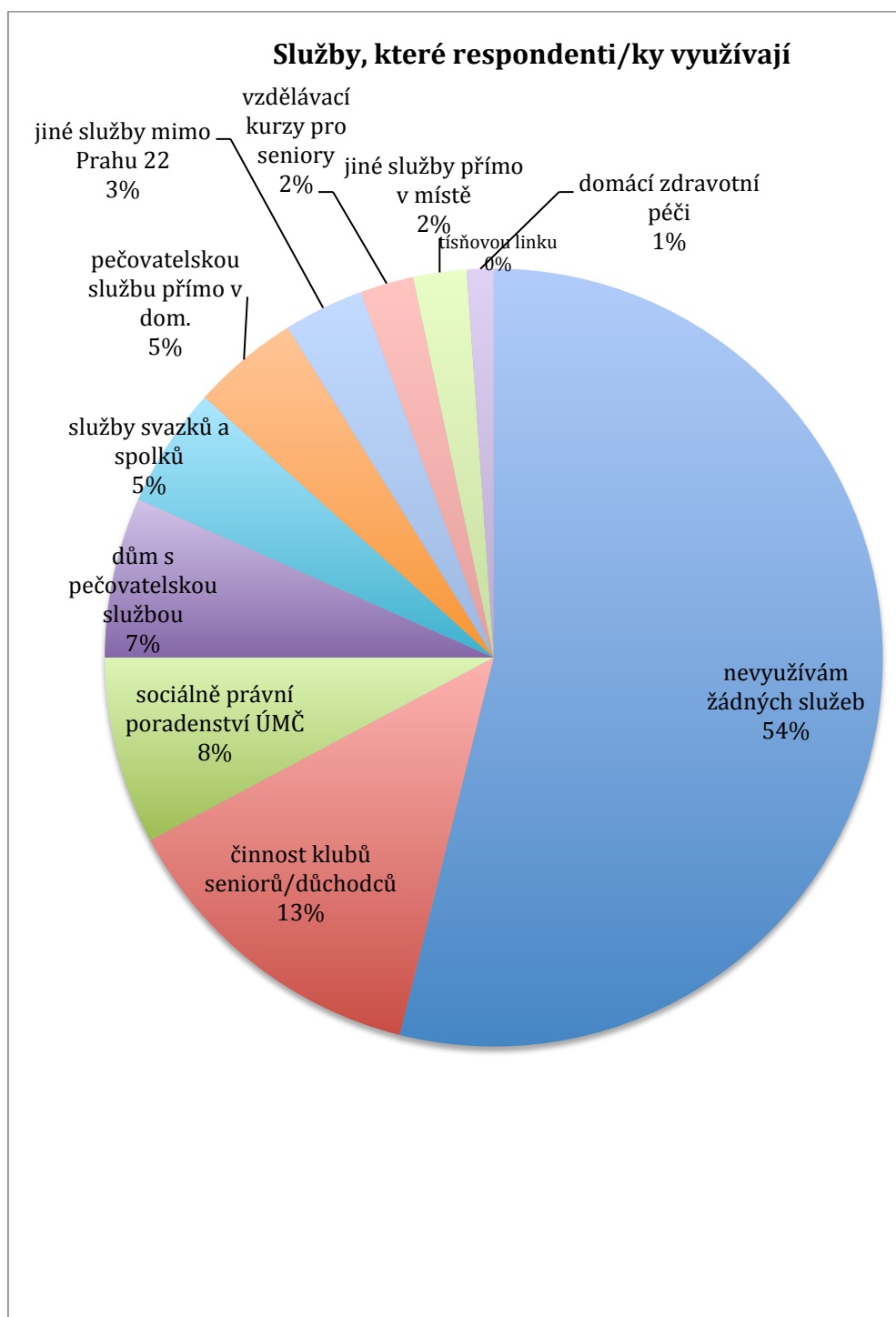
Větší polovina **(54%) respondentů/tek uvedla, že nevyužívá žádných služeb**. Zajímavé by jistě bylo zjistit, z jakého důvodu tak nečiní. Zda je to nezájmem ze strany dané osoby, či s nedostatečnou nabídkou (event.. kapacitou) služeb.

22. Označte, prosíme, všechny služby, které Vy osobně (nebo Váš rodinný příslušník či blízká osoba) v současné době využíváte ve Vaší městské části?

	Počet odpovědí	% odpovědí
nevyužívám žádných služeb	97	53,89%
činnost klubů seniorů/důchodců	24	13,33%
sociálně právní poradenství ÚMČ	14	7,78%
dům s pečovatelskou službou	12	6,67%
služby svazků a spolků	9	5,00%
pečovatelskou službu přímo v dom.	8	4,44%
jiné služby mimo Prahu 22	6	3,33%
vzdělávací kurzy pro seniory	4	2,22%
jiné služby přímo v Praze 22	4	2,22%
domácí zdravotní péči	2	1,11%
tísňovou linku	0	0,00%
Celkem odpovědí	180	100,00%

Počet respondentů/ek

160

c) Stávající informační zdroje

Senioři a osoby se zdravotním postižením se o stávajících službách nejčastěji dozvěděli **z Uhřetěveského zpravodaje (22%)**. Pětina odpovídajících osob uvedla jako informační zdroj rodinu a přátele (20%). Informace od lékařů získalo 18% respondentů/ek.

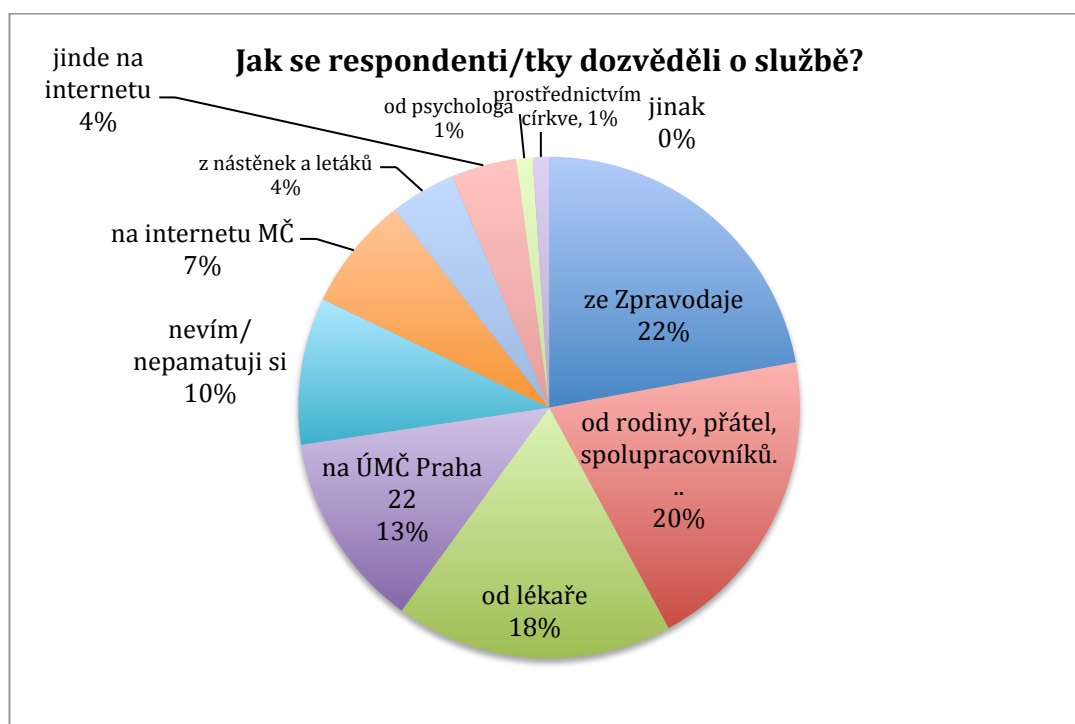
23. Jak jste se o službě, kterou využíváte, dozvěděl(a)?

(zaškrtnout max 3 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
ze Zpravodaje	21	22,11%
od rodiny, přátel, spolupracovníků...	19	20,00%
od lékaře	17	17,89%
na ÚMČ Praha 22	12	12,63%
nevím/nepamatuji si	9	9,47%
na internetu MČ	7	7,37%
z nástěnek a letáků	4	4,21%
jinde na internetu	4	4,21%
od psychologa	1	1,05%
prostřednictvím církve	1	1,05%
jinak	0	0,00%
Celkem odpovědí	95	100,00%

Počet respondentů/ek

88

d) Žádané informační zdroje

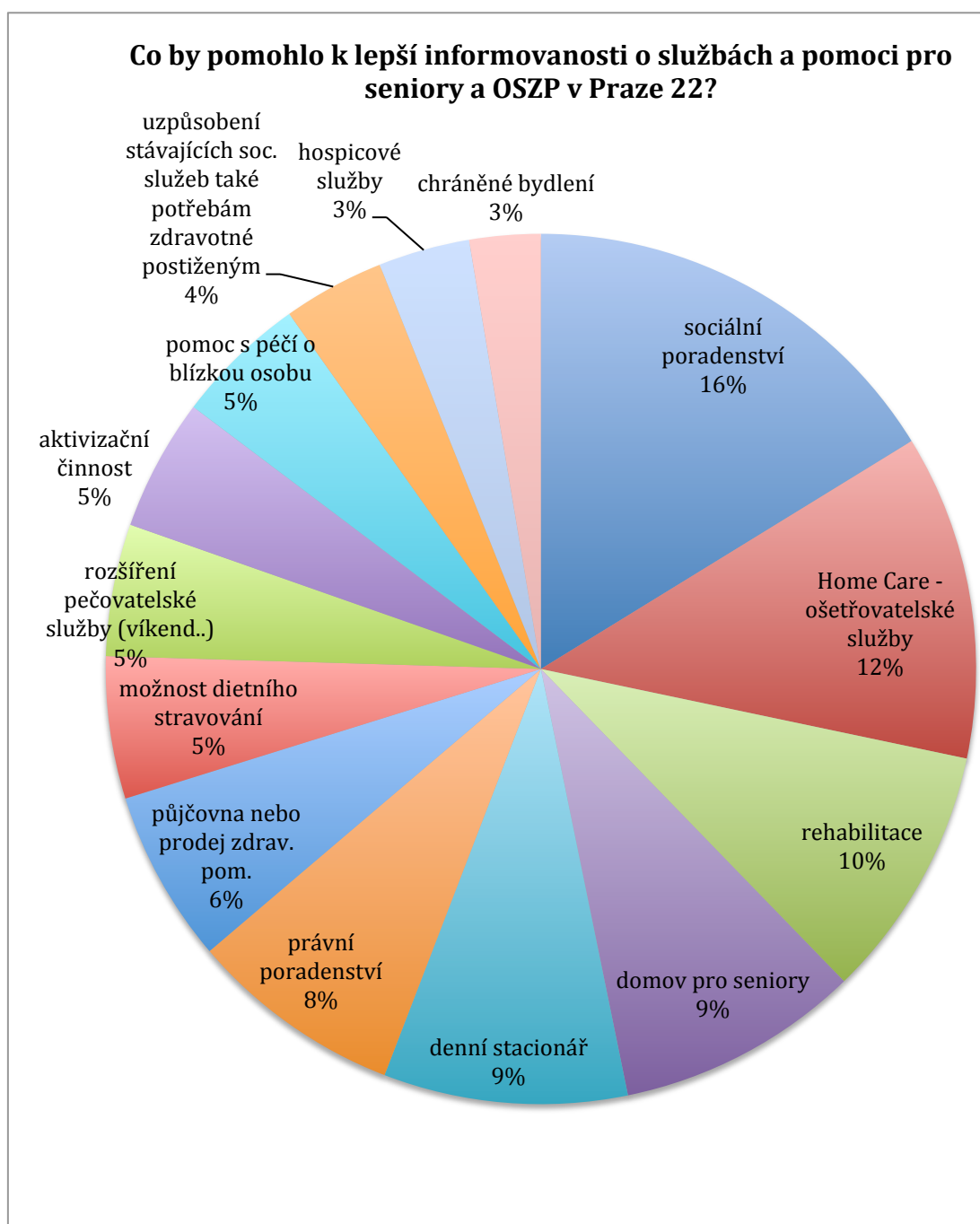
Nežádanější je mezi seniory a osobami se zdravotním postižením **sociální poradenství** (informace o možných službách, pomoc při vyřizování různých dávek a příspěvků) – tuto potřebu uvedlo **16% dotázaných**. Také z rozhovorů a focus groupu vyplynulo, že tato cílová skupina příliš nevyhledává pomoc na Úřadě a obává se zeptat. Někteří mají pocit, že by obtěžovali. Část dotázaných také uvedla **potřebu právní pomoci (8%)**. Téměř 10% dotázaných uvedlo Dům pro seniory jako ideální variantu také pro získání informací o dalších službách a možnostech. Následující tabulka znázorňuje všechny zvolené možnosti.

**24. Co by podle Vás pomohlo k lepší informovanosti
o službách a pomoci pro seniory a zdravotně postižené v Praze 22?**
(zaškrtnout max 3 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
sociální poradenství	43	16,23%
Home Care - ošetrovatelské služby	32	12,08%
rehabilitace	25	9,43%
domov pro seniory	24	9,06%
denní stacionář	24	9,06%
právní poradenství	21	7,92%
půjčovna nebo prodej zdrav. pom.	17	6,42%
možnost dietního stravování	14	5,28%
rozšíření pečovatelské služby (víkend..)	13	4,91%
aktivizační činnost	13	4,91%
pomoc s péčí o blízkou osobu	13	4,91%
uzpůsobení stávajících soc. služeb také potřebám zdravotně postiženým	10	3,77%
hospicové služby	9	3,40%
chráněné bydlení	7	2,64%
Celkem odpovědí	265	100,00%

Počet respondentů/ek

132

i) Ochota zaplatit si za služby v nadstandartním rozsahu vyšší cenu

Větší polovina dotázaných (51%) uvedla, že by byla spíše ochotna zaplatit vyšší cenu za službu v nadstandartním rozsahu. Zde je však třeba uvést, že většinu dotazníků pro seniory vyplňovali patrně lidé, kteří mají seniora či osobu se zdravotním postižením ve svém okolí. Pokud vyplňovali dotazník **senioři samotní**⁸, tito **ve většině případů nevěděli, zda by si za kvalitnější službu připlatili**. 8% dotázaných uvedlo, že by si za službu nadstandartního rozsahu určitě nepřiplatili.

25. Představte si, že by služba, kterou potřebujete, byla poskytována v nadstandartním rozsahu, ale také za vyšší cenu.

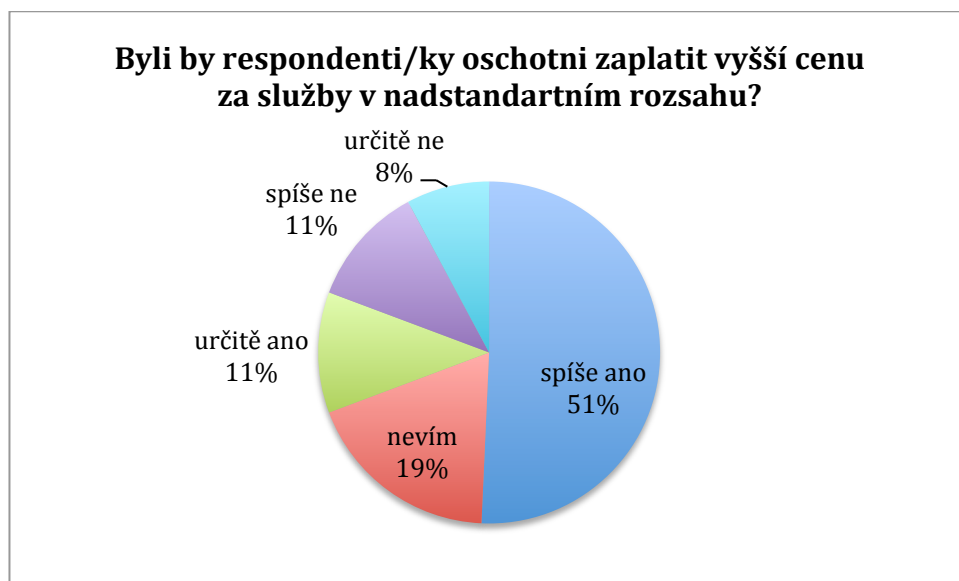
Byl(a) byste ochoten/na se za její rozšíření připlatit?

(jen 1 odpověď)

	Počet odpovědí	% odpovědí
spíše ano	71	50,71%
nevím	26	18,57%
určitě ano	16	11,43%
spíše ne	16	11,43%
určitě ne	11	7,86%
Celkem odpovědí	140	100,00%

Počet respondentů/ek

140

⁸ Zde je třeba připomenout, že pouze 24 ks dotazníků bylo vyplněných jednoznačně seniory a byla vyplněna pouze část B – zaměřující se na seniory a osoby se zdravotním postižením – tito lidé uváděli ve velké většině, že neví, zda by si za službu připlatili.

j) Problémy seniorů a osob se zdravotním postižením v jejich domácím prostředí a mimo jejich domácnost

Více než pětina dotázaných (22%) označila za největší problém v jejich domácím prostředí **zajištění chodu domácnosti**. 18% dotázaným **chybí kontakt s okolím a připadají si osamoceni**. 8% respondentů a respondentek uvedlo jako **problematické zajištění stravování**, zejména v případě diet. Kontakty na levné a spolehlivé řemeslníky chybí 6% dotázaných. V rámci skupinového rozhovoru bylo také zjištěno, že seniory trápí chování mládeže a dětí a jejich chování a neúcta k seniorům, což je zajímavý poznatek, který z dotazníku nevyplýval.

26. Co podle Vás působí seniorům a osobám se zdravotním postižením největší obtíže

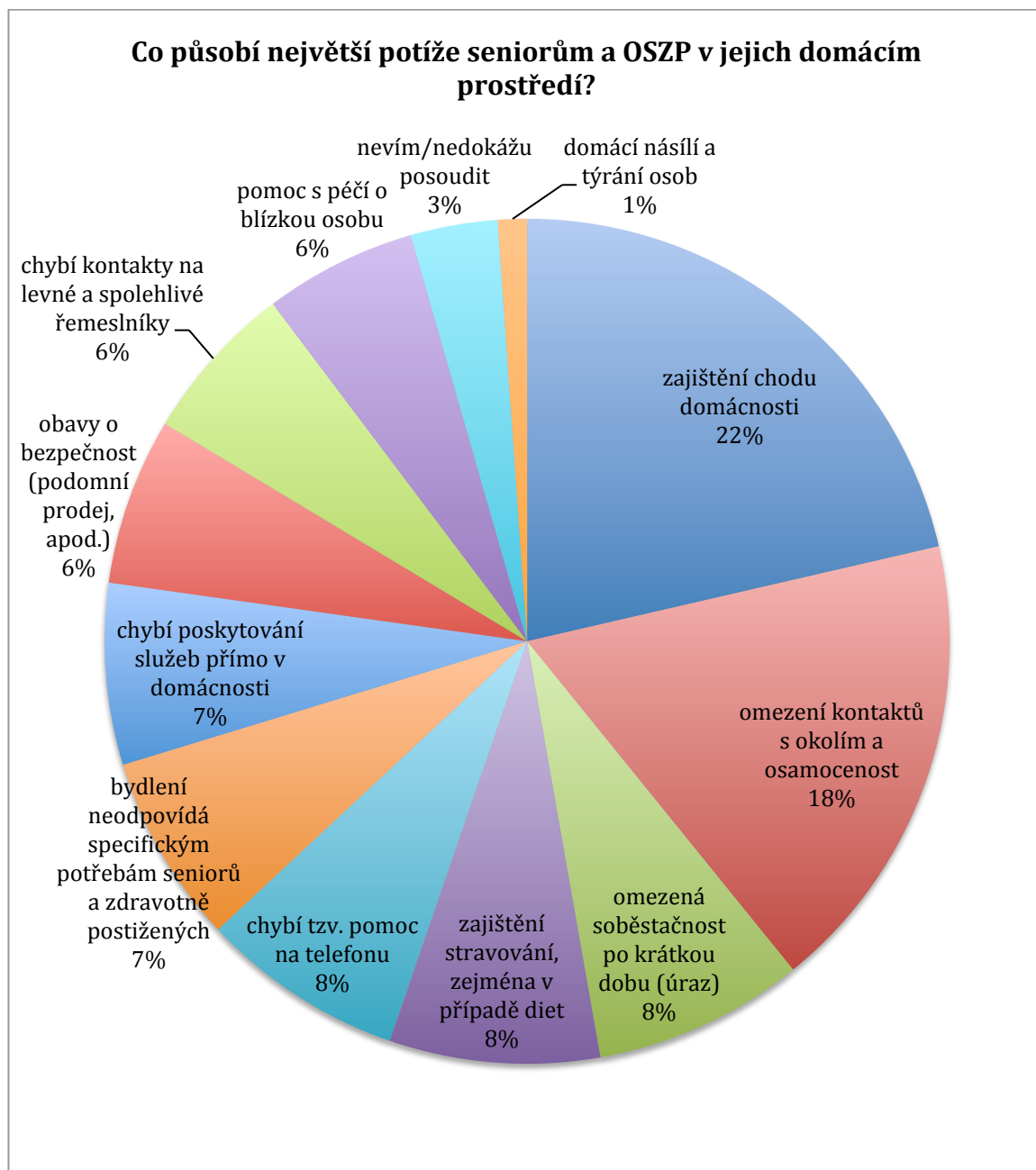
v jejich domácím prostředí?

(zaškrtnout max 4 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
zajištění chodu domácnosti	77	21,39%
omezení kontaktů s okolím a osamocení	64	17,78%
omezená soběstačnost po krátkou dobu (úraz)	29	8,06%
zajištění stravování, zejména v případě diet	29	8,06%
chybí tzv. pomoc na telefonu	28	7,78%
bydlení neodpovídá specifickým potřebám seniorů a zdravotně postižených	26	7,22%
chybí poskytování služeb přímo v domácnosti	25	6,94%
obavy o bezpečnost (podomní prodej, apod.)	23	6,39%
chybí kontakty na levné a spolehlivé řemeslníky	22	6,11%
pomoc s péčí o blízkou osobu	21	5,83%
nevím/nedokážu posoudit	12	3,33%
domácí násilí a týrání osob	4	1,11%
Celkem odpovědí	360	100,00%

Počet respondentů/ek

149

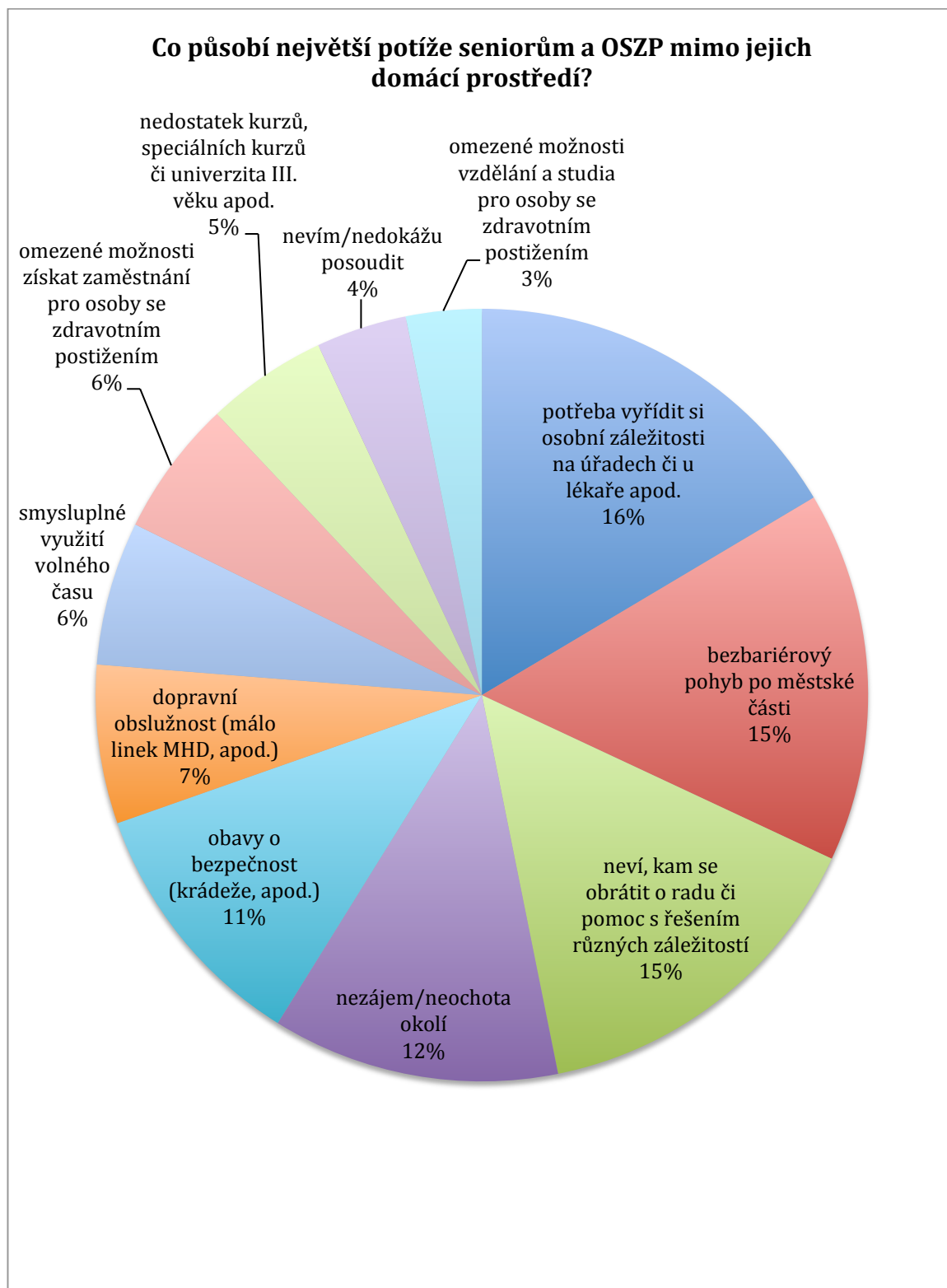
Za největší problém mimo jejich domácí prostředí označili dotázaní potřebu **vyřídit si osobní záležitosti na úřadech, či u lékaře (16%)**. Jako další problém uvedli dotazovaní **bezbariérový pohyb** po městské části (16%). Dalších 15% dotázaných **neví, kam se obrátit o radu či o pomoc** s řešením různých záležitostí. Na nezájem a neochotu okolí poukázalo 12% respondentů a respondentek.

27. A co podle Vás působí seniorům a osobám se zdravotním postižením největší obtíže mimo jejich domácí prostředí?
(zaškrtnout max 4 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
potřeba vyřídit si osobní záležitosti na úřadech či u lékaře apod.	52	16,46%
bezbariérový pohyb po městské části	49	15,51%
neví, kam se obrátit o radu či pomoc s řešením různých záležitostí	47	14,87%
nezájem/neochota okolí	38	12,03%
obavy o bezpečnost (krádeže, apod.)	34	10,76%
dopravní obslužnost (málo linek MHD, apod.)	21	6,65%
smysluplné využití volného času	19	6,01%
omezené možnosti získat zaměstnání pro osoby se zdravotním postižením	18	5,70%
nedostatek kurzů, speciálních kurzů či univerzita III. věku apod.	16	5,06%
nevím/nedokážu posoudit	12	3,80%
omezené možnosti vzdělání a studia pro osoby se zdravotním postižením	10	3,16%
Celkem odpovědí	316	100,00%

Celkem respondentů/tek

147

g) Chybějící sociální služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Senioři a osoby se zdravotním postižením měli možnost vyjádřit se k chybějícím službám. Za největší potřebu byla označena **doprava pro zdravotně postižené (12%)**, a to nejen po Praze 22, ale také do nemocnic v jiných částech Prahy. Jako druhou potřebnou službu uvedli dotázaní **právní poradenství (11%)** a **Home Care – ošetrovatelské služby (9%)**. 7% dotázaných uvedlo jako chybějící službu – Domov pro seniory.

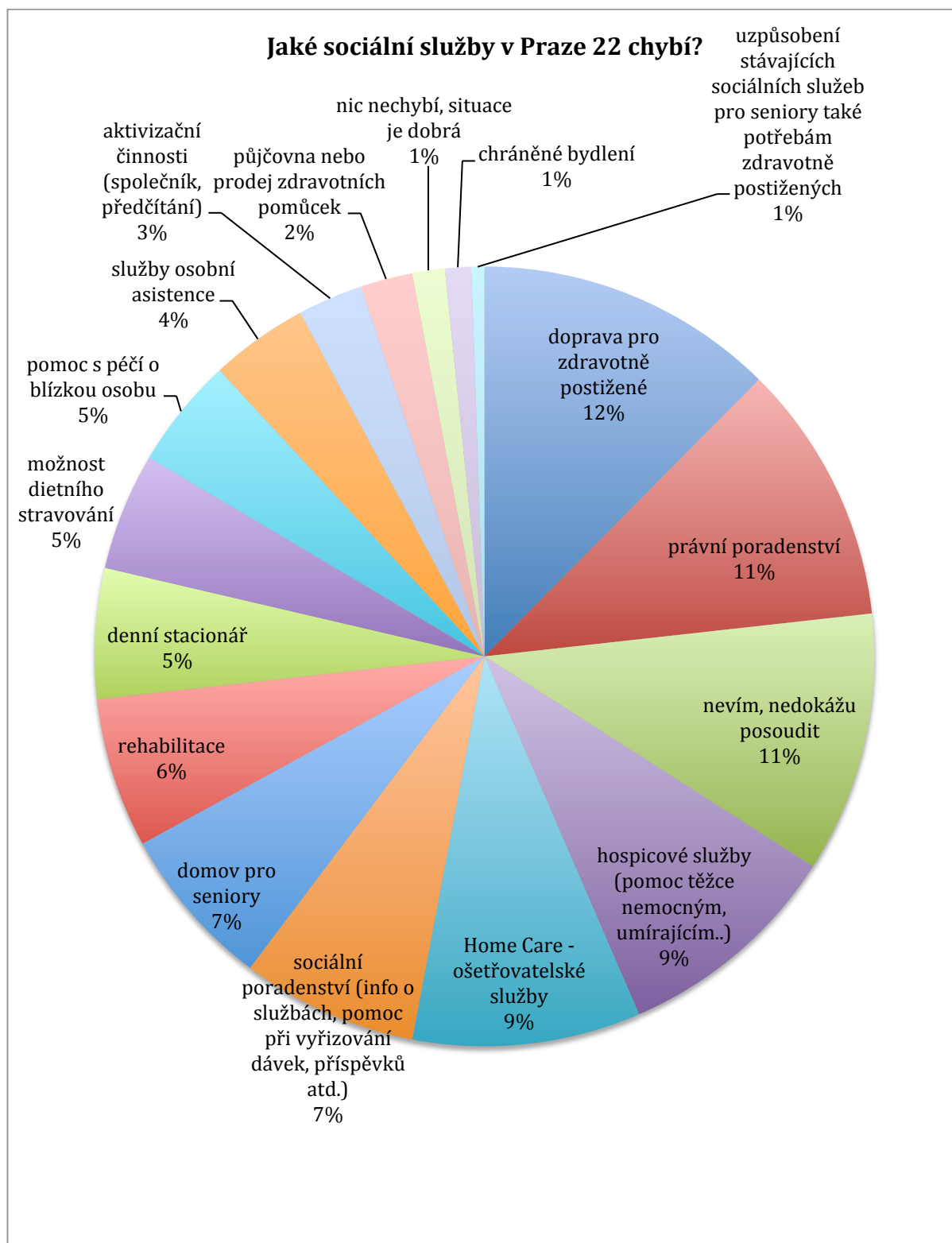
28. Jaké sociální služby v Praze 22 podle Vás chybí?

(zaškrtnout max 5 odpovědí)

	Počet odpovědí	% odpovědí
doprava pro zdravotně postižené	46	12,43%
právní poradenství	40	10,81%
nevím, nedokážu posoudit	40	10,81%
hospicové služby (pomoc těžce nemocným, umírajícím..)	35	9,46%
Home Care - ošetrovatelské služby	35	9,46%
sociální poradenství (info o službách, pomoc při vyřizování dávek, příspěvků atd.)	27	7,30%
domov pro seniory	25	6,76%
rehabilitace	23	6,22%
denní stacionář	20	5,41%
možnost dietního stravování	18	4,86%
pomoc s péčí o blízkou osobu	17	4,59%
služby osobní asistence	15	4,05%
aktivizační činnosti (společník, předčítání)	10	2,70%
půjčovna nebo prodej zdravotních pomůcek	8	2,16%
nic nechybí, situace je dobrá	5	1,35%
chráněné bydlení	4	1,08%
uzpůsobení stávajících sociálních služeb pro seniory také potřebám zdravotně postižených	2	0,54%
Celkem odpovědí	370	100,00%

Celkem respondentů/tek

159

h) Co dalšího by senioři a osoby se zdravotním postižením zlepšili v Praze 22?

Z nabízených 15 možností mohli senioři a osoby se zdravotním postižením zvolit 4 další pomoci zlepšení služeb pro ně. Nejvíce (15%) z nich uvedlo jako prioritu **zlepšení bezbariérového pohybu po městské části**. Hned jako druhá nejčastěji vyhledávaná pomoc byla uváděna veřejná a **bezbariérová WC (11%)**. 10% dotázaných uvedlo více možností pro aktivní trávení volného času.

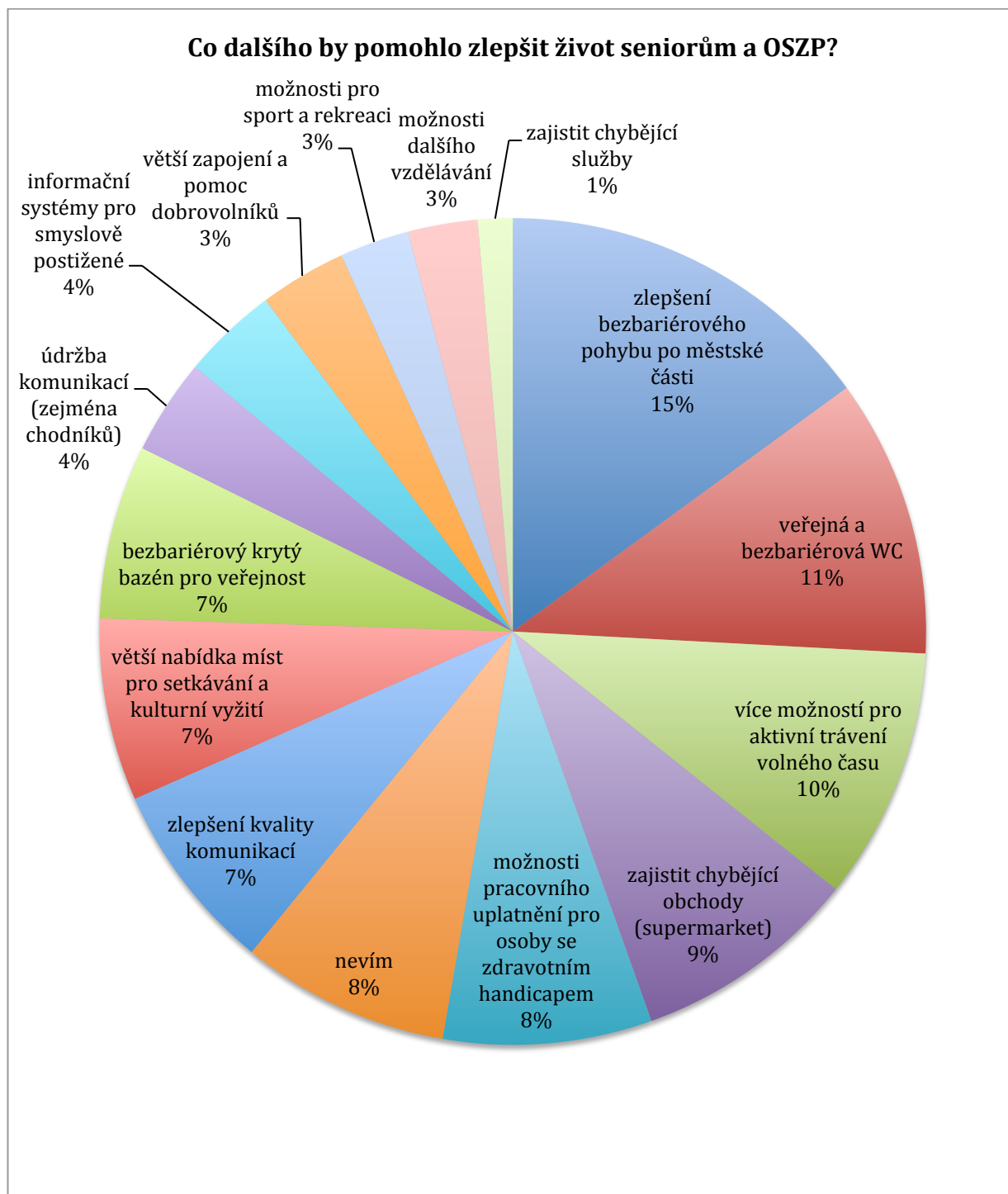
29. A co dalšího by podle Vás pomohlo zlepšit život seniorům a zdravotně postiženým žijícím ve Vaší městské části?

(zaškrtnout max 4 odpovědi)

	Počet odpovědí	% odpovědí
zlepšení bezbariérového pohybu po městské části	44	14,97%
veřejná a bezbariérová WC	32	10,88%
více možností pro aktivní trávení volného času	29	9,86%
zajistit chybějící obchody (supermarket)	26	8,84%
možnosti pracovního uplatnění pro osoby se zdravotním handicapem	24	8,16%
nevím	24	8,16%
zlepšení kvality komunikací	22	7,48%
větší nabídka míst pro setkávání a kulturní vyžití	21	7,14%
bezbariérový krytý bazén pro veřejnost	20	6,80%
údržba komunikací (zejména chodníků)	11	3,74%
informační systémy pro smyslově postižené	11	3,74%
větší zapojení a pomoc dobrovolníků	10	3,40%
možnosti pro sport a rekreaci	8	2,72%
možnosti dalšího vzdělávání (jazyky atd.)	8	2,72%
zajistit chybějící služby	4	1,36%
Celkem odpovědí	294	100,00%

Počet respondentů/tek

156

ch) Jaké formě by dali dotázaní přednost v případě, že by pro sebe (či osobu, o kterou pečují) potřebovali zajistit stálou péči?

V tomto případě byla jednoznačně preferována varianta **kombinace služeb poskytovaných v domácím prostředí a pomoci blízkých lidí (43%)**. Hned jako druhá varianta byla dotázanými nejčastěji uváděna pomoc blízkých v domácím prostředí (22%). 18% dotázaných by preferovalo žít v Domě s pečovatelskou službou. Následující tabulka a graf zahrnuje všechny varianty.

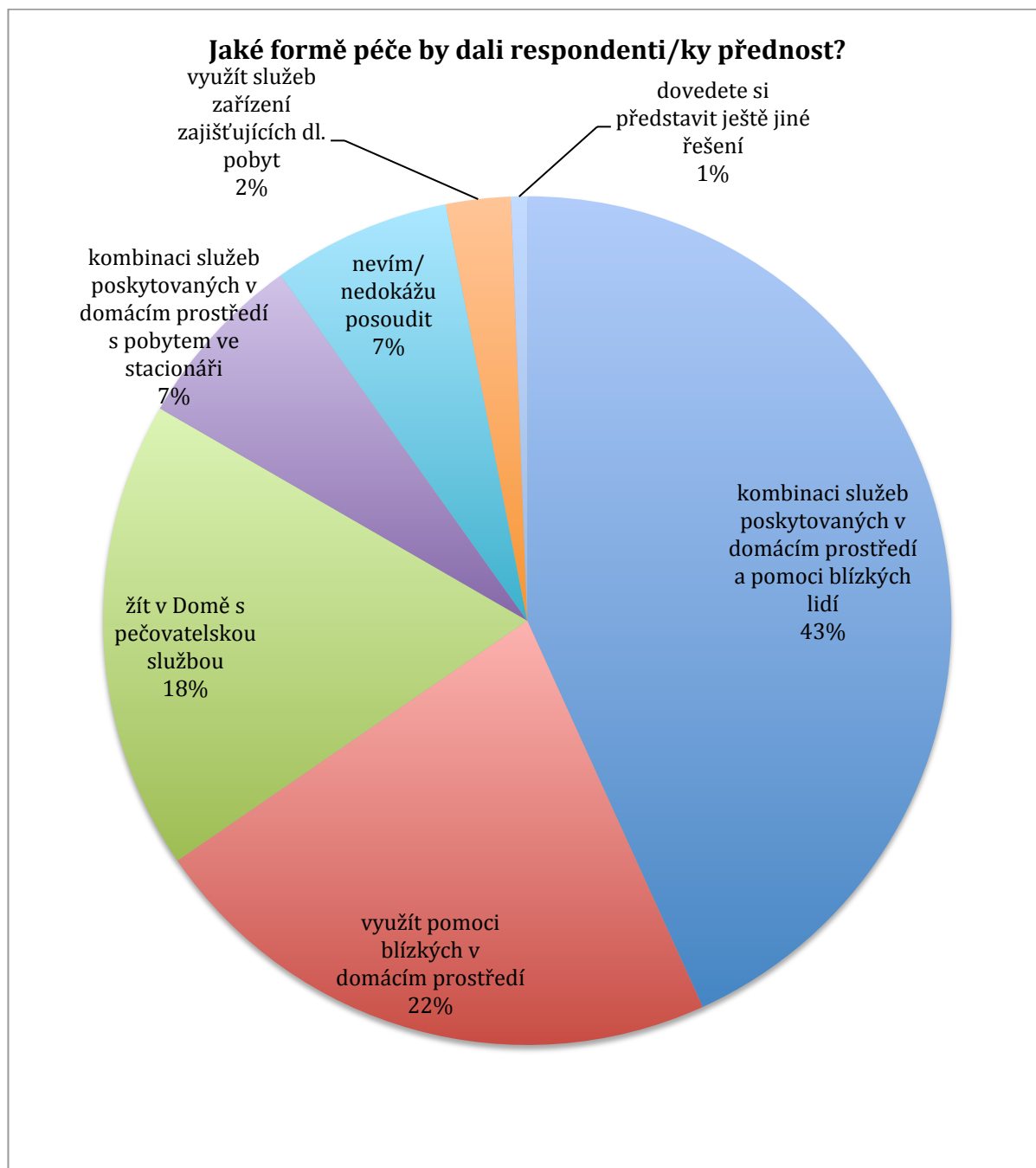
30. V případě, že byste pro sebe (či osobu, o níž pečujete) potřeboval(a) zajistit stálou péči, jaké formě byste dal(a) přednost?

(jen 1 odpověď)

	Počet odpovědí	% odpovědí
kombinaci služeb poskytovaných v domácím prostředí a pomoci blízkých lidí	70	43,21%
využít pomoci blízkých v domácím prostředí	36	22,22%
žít v Domě s pečovatelskou službou	29	17,90%
kombinaci služeb poskytovaných v domácím prostředí s pobytem ve stacionáři	11	6,79%
nevím/nedokážu posoudit	11	6,79%
využít služeb zařízení zajišťujících dlouhodobý pobyt	4	2,47%
dovedete si představit ještě jiné řešení	1	0,62%
Celkem odpovědí	162	100,00%

Počet respondentů/ek

162

i) Co by seniorům a OSZP nejvíce usnadnilo život?

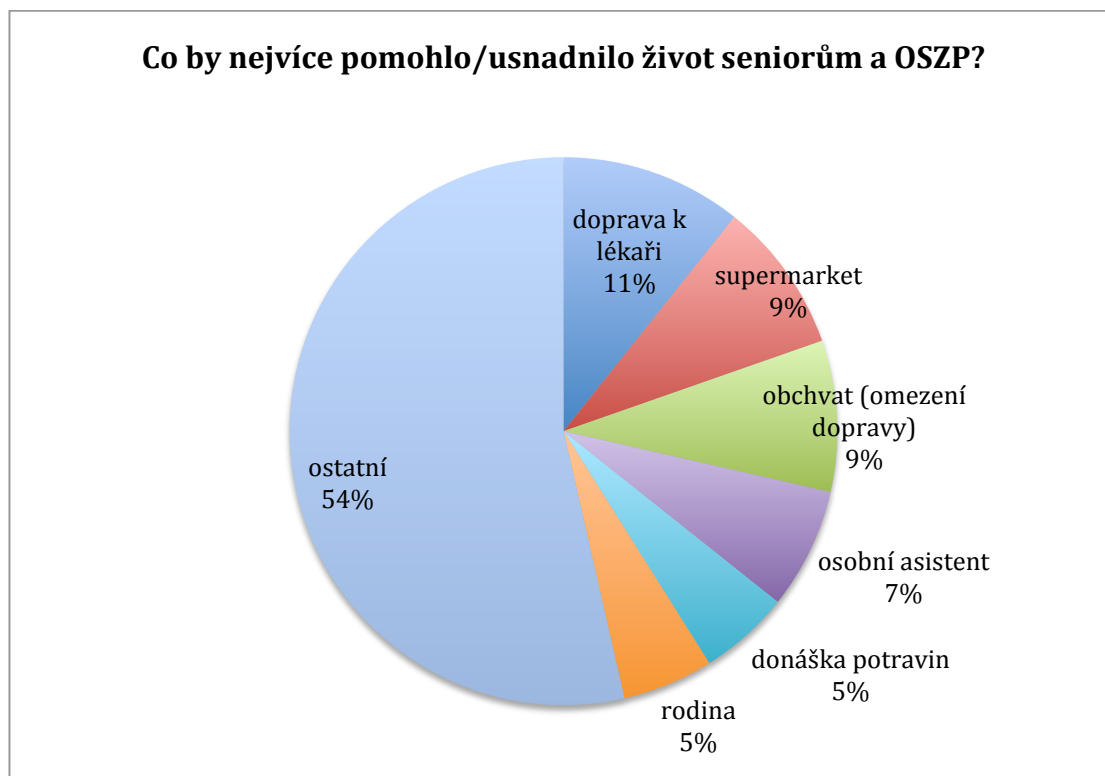
Senioři a OSZP měli možnost vyjádřit se sami k tomu, co by jim usnadnilo život. **11% z nich by uvítalo dopravu k lékaři (i do vzdálených nemocnic).** 9% respondentů/ek se vyjádřilo pro **supermarket**. Dalším 9% lidí by nejvíce usnadnil život **obchvat a omezení dopravy**. Výše uvedené bylo zmíněno také na focus group skupině, kde byly vedeny rozhovory se seniory. Přesný seznam viz následující tabulka.

31. Můžete uvést, co by Vám ve Vaší situaci pomohlo, co by Vám usnadnilo život?

Chybějící služba	Počet odpovědí	%
doprava k lékaři	6	10,71%
supermarket	5	8,93%
obchvat (omezení dopravy)	5	8,93%
osobní asistent	4	7,14%
donáška potravin	3	5,36%
rodina	3	5,36%
senior taxi (dotované)	2	3,57%
ústav sociální péče	2	3,57%
více aktivit pro seniory	2	3,57%
metro	2	3,57%
domácí služby	2	3,57%
kratší intervaly linky č. 267	1	1,79%
bezbariérový přístup do MHD	1	1,79%
finance	1	1,79%
dietní jídelna	1	1,79%
pěší lávka kolem železničního mostu	1	1,79%
sociální dávky	1	1,79%
delší doba přechodu v centru na ulici Přátelství	1	1,79%
omezení prašnosti	1	1,79%
vlastní bydlení	1	1,79%
práce	1	1,79%
bezpečné přechody	1	1,79%
přivýdělek k důchodu	1	1,79%
údržba cesty mezi Uhříněvsí a Kolovraty	1	1,79%
sociální pracovník	1	1,79%
sociální poradenství	1	1,79%
právní poradenství	1	1,79%
žádost pokutování od policie cyklistům na chodníku	1	1,79%
MŠ	1	1,79%
hřiště v okolí Saturnova	1	1,79%
kardiologie	1	1,79%
	56	100,00%

Počet respondentů/ek

44

Je důležité zmínit skutečnost, že supermarket a obchvat, který by seniorům a osobám se zdravotním postižením nejvíce ulehčil život, byly jako nejvíce potřebné služby zmiňovány také ve skupině A, která byla zaměřena na Rodiny s dětmi a mládeží.

VI. Shrnutí

Část A: Rodina, děti a mládež

- ✓ **Struktura dotázaných:** ke skupině Rodina, děti a mládež se nejvíce vyjadřovaly ženy, matky úplných rodin, ve věku 36-50 let, s vysokoškolským či středoškolským vzděláním, se dvěma či jedním dítětem ve věku do 10 let
- ✓ **Informační zdroje:**
 - Zpravodaj zvítězil nad internetem
 - Nejvíce využívané informační kanály jsou od rodiny a přátel, ze Zpravodaje a prostřednictvím škol/ek
 - dotázaní by uvítali více informací ve Zpravodaji, na webu MČ Prahy 22 a prostřednictvím škol/ek
- ✓ **Služby, které dotázaní využívají v současné době nejvíce:**
 - Kroužky pro děti a mládež
 - Sportovní aktivity
 - MŠ, Mateřská centra
- ✓ **Služby, které dotázaným chybí:**
 - Zajištění aktivit pro děti a mládež o prázdninách a svátcích
 - Pomoc rodičům při přechodu z mateřské/rodičovské dovolené (například rekvalifikační kurzy)
 - MŠ, Mateřská centra
 - Občanská a rodinná poradna
- ✓ **Co je velký problém pro dotázané, trápí je a chtěli by jej zlepšit:**
 - Nedostatečná kapacita MŠ, ZŠ -> zvýšení kapacity MŠ a ZŠ
 - Nedostatečná kapacita hřišť a sportovních ploch -> nová hřiště
 - Doprava - > zvýšení bezpečnosti dopravy
 - Volné pobíhání psů - > důsledná kontrola
 - Nedostatek veřejných WC - > vybudování veřejných WC
- ✓ **Riziko ohrožení dětí a mládeže:**
 - Téměř polovina rodičů se domnívá, že jsou děti v Praze 22 ohroženy návykovými látkami
 - Jako nejčastější návykové látky byly označeny alkohol, tabák a měkké drogy
 - Klíčová je podle dotázaných prevence (osvěta ve školách), rodinné zázemí a kontrola policie
- ✓ **Co by dotázaným nejvíce usnadnilo život:**
 - Dostatečná kapacita MŠ a ZŠ
 - Obchvat
 - Kvalitní supermarket
- ✓ **Podílení se na (sociálních) službách v Praze 22:**
 - Formou materiální výpomoci
 - Formou sousedské výpomoci

Část B: Senioři a osoby se zdravotním postižením

- ✓ **Struktura dotázaných:** nejčastěji se k tématu Senioři a osoby se zdravotním postižením vyjadřovaly ženy, ve věku 36 – 50 let, které vyplňovaly také část A dotazníku. Osoby, vyplňující pouze část určenou seniorům byly ve věkové kategorii 70 let+.
- ✓ **Informační zdroje:**
 - Nejvíce využívaný informační zdroj je Zpravodaj
 - Další nejvíce využívané informační kanály jsou od rodiny a přátel a od lékařů
 - Dotázaní by uvítali více informací ve Zpravodaji, sociální a právní poradenství
- ✓ **Služby, které dotázaní využívají v současné době nejvíce:**
 - Klub seniorů
 - Sociální poradenství
 - Dům s pečovatelskou službou
- ✓ **Služby, které dotázaným chybí:**
 - Doprava pro seniory a zdravotně postižené i do okolních nemocnic
 - Právní poradenství
 - Domov pro seniory
- ✓ Dotázaní by byli spíše ochotni připlatit si za služby v nads. rozsahu⁹
- ✓ **Dotázaní by dali přednost - v případě, že by pro sebe (či osobu, o kterou pečují) potřebovali zajistit stálou péči:**
 - Kombinaci služeb poskytovaných v domácím prostředí a pomoci blízkých lidí
 - Pomoci blízkých v domácím prostředí
 - Životu v Domě s pečovatelskou službou
- ✓ **Co je velký problém pro dotázané, trápí je a chtěli by jej zlepšit:**
 - Zlepšení bezbariérového pohybu po Praze 22
 - Více možností pro aktivní trávení volného času
 - Zajistit chybějící obchody (supermarket)
- ✓ **Největší potíže působí dotázaným v domácím prostředí:**
 - Zajištění chodu domácnosti
 - Omezení kontaktu s okolím a osamocenost
 - Zajištění stravování zejména v případě diet
- ✓ **Největší potíže působí dotázaným mimo jejich domácí prostředí:**
 - Vyřízení si osobních záležitostí, či záležitostí u lékaře
 - Bezbariérový pohyb
 - Neví, kam se obrátit o radu či pomoc v různých záležitostech
- ✓ **Co by dotázaným nejvíce usnadnilo život:**
 - Kvalitní supermarket
 - Rozvoz nákupu
 - Doprava k lékaři a do okolních nemocnic

⁹ Zde je třeba připomenout, že pouze 24 ks dotazníků bylo vyplněných jednoznačně seniory a byla vyplněna pouze část B – zaměřující se na seniory a osoby se zdravotním postižením – tito lidé uváděli ve velké většině, že neví, zda by si za službu připlatili.

VII. SWOT ANALÝZA

V rámci této souhrnné SWOT analýzy jsou zvýrazněny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby obou sledovaných skupin: rodiny, děti a mládež a také seniorů a osob se zdravotním postižením. Do silných stránek byly zařazeny také aktivity úřadu.

SWOT	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Zájem a proaktivita vedení úřadu a odboru sociální péče a zdravotnictví o oblasti (sociálních) potřeb a služeb a o oblast prarodinné politiky Koordinátorka komunitního plánování Existence pracovní skupiny pro Rodinu, děti a mládež a pracovní skupiny pro seniory a OSZP Klub seniorů Široká nabídka kroužků a sportovních aktivit pro děti Služby (poštovní, lékařské) v místě	Nedostatečná kapacita MŠ a ZŠ Nedostatečná bezbariérovost ve městě pro seniory a OSZP Absence veřejných, bezbariérových WC Doprava Více volnočasových aktivit pro mládež, pro seniory a OSZP Nemožnost dopravy k lékaři či do nemocnic seniorů a OSZP
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Čerpání a efektivní využití finančních prostředků z fondů a různých dotačních titulů Rozšíření kapacity MŠ a ZŠ Více informací ve Zpravodaji pro rodiny, seniory a OSZP - větší přehlednost Využití plánovaného "Otevřeného informačního centra" jako místa pro pravidelné setkávání zaměstnanců/kyň úřadu s veřejností Domov pro seniory Kvalitní supermarket	Neřešení zvýšení kapacity MŠ a ZŠ může mít za následek nespokojenost obyvatel, event. jejich odliv Neřešení rozšíření volnočasových aktivit a sportovních hřišť pro mládež může mít za následek jejich větší sklon k návykovým látkám, atd. Neřešení Domova pro seniory v budoucnu může mít, v kombinaci se skutečností, že populace stárne za následek fakt, že nebude tyto obyvatele kam umístit. V konečném důsledku to pro tyto seniory bude znamenat také zvýšený stres.